Kimler
Nereleri
Nasıl...

İSTANBUL'DA KURTARILMIŞ BÖLGELER

Sahte solcu grupların ve MHP'li zorbaların işgali altındaki mahallelerde yüzbinlerce insan yaşıyor

PAZARTESİ Aydınlık 'TA

* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

PAZAR 17 ŞUBAT 1980
10 LİRA

Değerli okuyucularımız

Gazetemizi ÇEVREMİZE YAYALIM

Gültepe'deki operasyonda Belediye binası da dahil olmak üzere tüm konutlar arandı. İzmir Valisinin açıklamasına göre aramalar sırasında 266 kişi gözaltına alındı. 24 tabanca ile bir uzun menzilli otomatik tabanca ele geçirildi.

■ 8 polisin yaralandığı Gültepe'de sokağa çıkma yasağı ilan edildi

■ Yüzlerce kişi gözaltına alındı Onlarca yaralı var

İzmir'deki çatışmada üç polis öldürüldü

■ 2 terörist bir kadın ve iki çocuğu bir süre rehin tuttuktan sonra yakalandı

HABER MERKEZİ
İZMİR'in çeşitli semtlerinde günlerden beri güvenlik kuvvetleri ile çatışan sahte solcu gruplar, Gültepe semtinde sarıldılar. Askerler tarafından sarılan semtte, açılan ateş sonucu 3 polis öldü, 8 polis de yaralandı.

Önce işçileri, esnafı anarşiye alet etmek isteyen ve kitleleri maceraya sürüklemek isteyen sahte solcular, bu politikalarında başarısızlığa uğrayınca bu defa da tek tek korsan gösteriler ve silahlı saldırılarla kargaşalık yaratmaya başladılar.

Sabah, 06.00'dan itibaren askeri birlikler ta-

(Devamı sa. 7. sü 3'de)

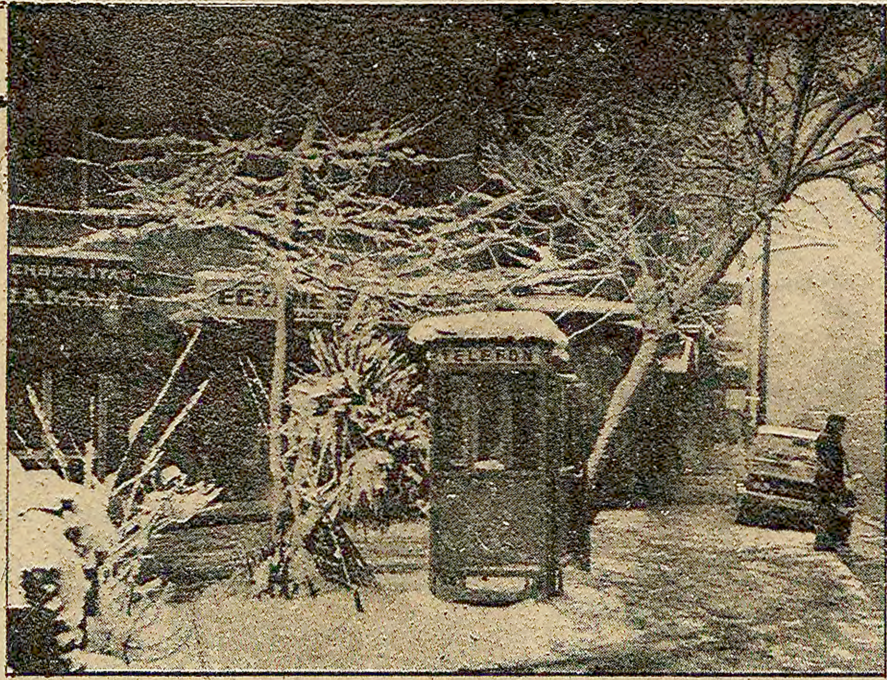
Tekel işçilerine yok yere direniş yaptırıldı

■ Tariş'teki olaylar ve İzmir'de genel grev uygulamasından sonra işçiler maceraya itibar etmemeye başlıyor

İŞÇİ SERVİSİ
TEKEL'de iki aydır çeşitli kışkırtmalarla sürdürülen direniş, dün işçilerin Tekel Genel Müdürlüğünün çağrısına uyması ile sona erdi.

Son Tariş olaylarından sonra "genel grev" adı altında maceraya çekilmek istendiklerini kavrayan işçiler, Kurtuluş,

(Devamı sa. 7. sü 5'de)

Bu kez kar dükkanları kapadı

İSTANBUL
İki gündür teröristlerin tehdidi yüzünden iş yapamayan esnaf bu kez de kar yüzünden dükkanlarını kapattı.

Önceki gün İstanbul'da başlayan kar yağışı dün bütün kenti etkiledi. Soğuk yüzünden hiç bir müşterinin gelmediğini belirten esnaf "Bu çocuk-

(Devamı sa. 7. sü. 6'da)

Kitle mücadelesinin güncel görevi

Gün Zileli

Son dönemde kitlelerde mücadele isteği yükselmektedir. Özellikle işçi sınıfı, toplu sözleşmeler dönemine hazırlanmakta, hak grevleri için güç toplamakta.

Peki, durum böyle olduğuna göre bizim de DİSK'in yaptığı genel grev çağrısına katılmamız, Tariş'teki çatışmaları kızıştırmamız, hayatında hiç olmadığı kadar 'radikal' olan İlhan Selçuk gibi büyük laflar edip, herkesi bir "ölüm-kalım" savaşına çağırmamız gerekmez mi? Hatta, maceracıların "sermayeye karşı mücadele" adı altında küçük dükkan sahibi esnafa karşı giriştiği "savaşımı" ve hırsızlık olaylarını hayırhah bir tavırla karşılamamız gerekmez mi? Varsın üç işçi greve katılmadıkları için sahte solcu militanlar tarafından banliyö treninde kurşuna dizilmiş olsun! Bunu da kitle mücadelesi için yapılmış bir

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

THY' nin bütün işyerlerinde bu akşam grev başlıyor

İSTANBUL (AA)
TÜRK-İŞ'e bağlı Hava-İş Sendikası, THY'ye ait işyerlerinde bu akşamdan itibaren greve başlayacak.

Bakanlar Kurulunun grevi erteleyen kararının Danıştay tarafından bozulmasından sonra

(Devamı sa. 7. sü 3'de)

Bütçenin tümü üzerinde görüşmeler yapıldı

Maliye Bakanı: "Kredi bulundu"

ANKARA (ÖZEL)
MİLLET Meclisi Genel Kurulunun dün yapılan toplantısında 1980 yılı bütçesinin tümü üzerindeki görüşmeler yapıldı.

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, üretim ve tüketim dengesini sağlamaya yetecek kadar dış kredinin bulunduğunu a-

(Devamı sa. 7 sü. 7'de)

Federal Almanya Maliye Bakanı Matthofer bugün geliyor

ANKARA (ÖZEL)
TÜRKİYE'ye yapılacak mali yardımların koordinasyonu ile görevlendirilen Federal Almanya Maliye Bakanı Hans Matthofer bugün Türkiye'ye geliyor.

Dışişleri, Maliye ve Savunma Bakanlıklarından 24 uzmanla birlikte Türkiye'ye gelecek olan Matthofer, Türkiye'ye yapılacak yardımlar konusunda temaslarda bulunacak.

Matthofer, ziyareti sırasında Başbakan Süleyman Demirel, CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Maliye Bakanı İsmet Sezgin ve Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'le görüşmelerde bulunacak.

SOKAKTAKİ İŞGALCİ ASKERİ GÖRECEK Mİ?

Afganistan'a ikinci kez baskı ve işkenceler konusunda inceleme yapmaya gönderilen Mümtaz Soysal'ın önceki raporu Af Örgütünce yayınlanmamıştı. İlk raporunda baskı ve işkencelerden sözetmeyen Profesör Soysal'ın ikinci darbeden sonraki görüşleri merakla bekleniyor. Fotoğrafta Afganistan sokaklarında nöbet tutan bir Rus askeri ve Mümtaz Soysal

İşgale karşı çıkmayan Soysal, Afganistan'da insan haklarını inceleyecek

■ Prof. Soysal'ın Taraki dönemindeki raporu, Af Örgütünce reddedilmişti

HABER MERKEZİ
PROFESÖR Doktor Mümtaz Soysal, Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International) adına ikinci kez incelemelerde bulunmak üzere Afganistan'a gönderildi. Kabil'de işgal rejiminin üst düzeydeki yetki-

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Afganistan' da 3 bin Rus askeri öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ
KABİL'deki Batılı diplomatik çevreler, Afganistan'da işgalden bu yana üç bin Sovyet askerinin direniş kuvvetleri tarafından öldürüldüğünü belirtiyorlar.

Bu arada Kabil'de bir ay kalan

(Devamı sa. 7. sü 5'de)

Gözaltına alındıktan bir gün sonra ölen

Hüseyin Karataş'a işkence yapıldığı saptandı

■ İstanbul Adli Tıp, Ankara Bilirkişi Heyetinin «Normal ölüm» raporuna karşılık, Karataş'ın «Darbe» sonucunda beyin kanamasından öldüğünü saptadı

ANKARA (ÖZEL)
24 Aralık tarihinde bildiri dağıtırken gözaltına alınan, aynı gün beyin kanaması geçirerek Numune Hastanesine kaldırılan ve 25 Aralık günü ölen Hacettepe Üniversitesi memurlarından Hüseyin Karataş'ın ölüm nedeni aydınlanıyor. İstanbul Adli Tıbbı verdiği

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

1980 yılı çimento karaborsacıları için «altın yılı» olacak

■ Bütün fabrikalarda yarı mamul klinker stoku sıfır seviyede

■ Kalkınma planı «İhracat yapacağız» derken, iç talebi bile karşılayamaz duruma düştük

Yazısı 5. sayfada

Sıkıyönetim komutanları, bugün Demirel'in başkanlığında toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)
Sıkıyönetim komutanları bugün Başbakan Süleyman Demirel'in başkanlığında toplanarak sıkıyönetimin yeniden uzatılması, genel asayiş konuları ve bazı illerde sıkıyönetim ilan edilmesi konularını görüşecek.

Sıkıyönetim komutanlarının toplantısının ardından, 19 Şubatta da Milli Güvenlik Kurulu

(Devamı sa. 7. sü 2'de)

Carter İslam ülkelerinin bir pakt kurmasını önerdi

"Direnirseniz size yardım ederiz"

WASHINGTON
ABD Başkanı Carter özellikle Ortadoğu'daki Müslüman ülkelere yaptığı çağrıda muhtemel bir Sovyet tehdidine karşı koymak için bir savunma paktı kurmalarını önerdi.

Carter, Beyaz Saray'da yaptığı konuşmada, 26 Ocakta İslamabad'da yapılan İslam Konferansı sonuçlarını çok olumlu bulduğunu söyledi. Carter İslam ülkelerine yap-

(Devamı sa.7, sü.10'da)

Mem-Der: "Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı, Eşel-Mobil sistemi uygulanmalı"

ANKARA (ÖZEL)
MEM-DER Genel Başkanı Baki Özilhan, 1980 bütçesinin emekçilere yeni haklar getirmediğini belirterek, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını ve

(Devamı say. 7 sü. 9'da)

1

Bir nefes duman Bir avuç çile

TÜTÜN

EGE PİYASASI AÇILIRKEN

2

KÜLTÜR KAÇAKÇILARI

NİMET ARZIK

3

Bir yandan işten atılma tehdidi
Bir yandan kışkırtmalar
Bir yandan yöneticiler ve

DURAN BİR İŞLETME

ANTBİRLİK

4

- Hedefi
- Zemini
- Sınırı
- Başarı şansı
- Şartlar açısından

DİSK'in "Genel grev"i DOĞRU BİR EYLEM midir

YARIN Aydınlık 'TA

Ufukta gözüken...

Bilim kitaplarının kavlince, ekonomik kriz; sosyal ve siyasal krizi beraberinde taşır. Bir başka ifadeyle, sosyal ve siyasal çalkantı, ekonomik kriz temeli üstünde yükselir.

Bunun nedeni çok basittir:

Hakim sınıflar, daima, ekonomik krizin faturasını, emekçi kitlelerine ödetme eğilimindedirler.

Ekonomik krizle birlikte, emekçi kitleleri, işsizliğin, sefaletin pençesine terkedilir.

Doğaldır ki, bu durum, şu veya bu süre içinde, kitlelerde bir memnuniyetsizlik yaratacaktır. Kitlelerin memnuniyetsizliği, çeşitli eylem biçimlerinde ifadesini bulur. Grevler, boykotlar, fabrika ve toprak işgalleri bu dönemde ortaya çıkar.

Kitlelerdeki hareketlilik, kaçınılmaz olarak, siyasi alanda da yankısını bulur. Çeşitli siyasi güçler, temsil ettikleri sınıfların ideolojik mayasına göre, kitle hareketleri karşısında belirli bir tavır alırlar; kimi siyasi güçler kitle hareketlerine omuz verir, kimileri karşı çıkar.

Ancak, kitle hareketlerine omuz vermek veya karşı çıkmak, pratik sonuçlarına göre değerlendirilmesi gereken tutumlardır. Kimi siyasi güçler, kitle hareketlerine omuz veriyoruz diye, pratikte, kitle hareketlerinin karşısında yer alabilirler. Burada önemli olan, sözler ya da niyetler değil, elde edilecek pratik sonuçlardır.

Kitle hareketi, nesnel (objektif) bir olgudur. İnsan iradesine bağımlı değildir. Ama, kitle hareketinin pratik sonuçlarını insan iradesinden büsbütün bağımsız olarak görmek de yanıltıcı olur.

Örneğin, hakim sınıfların genel eğilimi, kitle hareketini ezmektir. Buna karşılık devrimci hareket, kitle hareketinin ezilmesine karşı çıkar; kitlelerin istemlerinin gerçekleşmesi ve daha da öte, kitle mücadelesi içinde siyasi (ya da devrimci) bir birikim yaratılması için bu mücadeleye omuz verir.

* * *

Ülkemiz, bir süredir, oldukça derin bir ekonomik kriz içinde bulunuyor. Demirel hükümetinin son devalüasyon kararı, ekonomik krizin faturasının, bir kere daha emekçi kitlelerine ödetilmek istendiğini ortaya çıkardı. Hızla yoğunlaşan işsizliğin ve pahalılığınsa, kitlelerde genel bir memnuniyetsizlik doğurduğunu hep birlikte görüyor ve yaşıyoruz.

Şu günlerde yurdumuzun dört-bir yanında ilk belirtileri ortaya çıkan kitle hareketliliğini, bu çerçeve içinde değerlendirmek gerekir.

Kitlelerdeki ilk kıpırdanmalar, çeşitli siyasi güçlerin de farklı tutumlar takınmalarına yol açmıştır. Henüz kesin çizgilerle ortaya çıkmamakla birlikte, Demirel hükümetinin genel eğilimi, kitle hareketleri karşısında zorbalığa başvurmaktır.

Bunun dışında, ülkemizdeki çeşitli maceracı gruplar, bu arada Moskova'nın Beşinci Kolu, kitlelerin kendiliğinden gelme kıpırdanışını, hedefinden saptırmak, başı-sonu belli olmayan bir kargaşa ortamı yaratmak için "kullanma" eğilimindedir. Nitekim, DİSK yöneticilerinin, hangi somut hedefler için ve hangi organize güçlerle gerçekleştirileceğini bile açıklamadığı genel grevin ilk provaları, maceracıların, kitle eylemlerini kendi kargaşa amaçları için kullanmak istediklerini ortaya koymuştur. Maceracı gruplar, haklı bir zemin üzerinde gelişen kitle eylemlerini, hedefinden saptırmak için hayli hazırlıklıdırlar. İGD'lilerin ve çeşitli maceracı grupların son olarak İzmir'de yarattıkları olaylar, bunun açık birer kanıtıdır.

Açıktır ki, bu noktada, devrimci harekete önemli görevler düşmektedir. Kitle eylemleri, nesnel bir olgu olduğuna göre, bu eylemler karşısındaki doğru tutum, kitle hareketini doğru hedeflere yöneltmek, emekçilerin ekmek ve özgürlük mücadelesini, karşı-devrimin ve maceracıların tasallutundan korumaktır.

Kanaatimizce, kitle mücadelesinin yükselmesi, tedirginlikle değil, tam tersi sevinçle karşılanması gereken bir olaydır. Çünkü kitle mücadelesinin yükselmesi demek, revizyonizmin, maceracılığın ve bunların ikiz kardeşi olan faşizmin gerilemesi demektir.

Edebiyat Söyleşileri

YAZARLIKTA PROFESYONELLİK VE AMATÖRLÜK

Konuk: Mehmet Seyda
(Romancı-Hikayeci)
Konuşan: Necati Güngör

> "Yazarın bence ikinci bir işi olmamalı. Gelgelelim, yurdumuzun kültürel ve ekonomik koşulları pek çoğumuz için ikinci bir destek iş gerektirmektedir. Ekmeğimi başka bir işle uğraşarak sağlamam kendi payıma bana bir zarar getirmiş değil."

—Romancı ve hikayecimizin çoğu işe şiirle başlamıştır. Özyaşam öykünüzde sizin için de böyle bir not var. (1933'ler için). Bunu nasıl açıklıyorsunuz?

— Evet, 1933'lerde yazına şiirle başladım ve 1942'lerde de şiiri bıraktım. Daha doğrusu bir araştırma sırasında hemen hemen bütün şiirlerim, "bunları ne yapacaksın?" denilerek sobaya atılıp yakılınca, feleğe küser gibi, şiire karşı gösterilen bu saygısızlık, beni bu sanat dalından kırgınca uzaklaştırdı.

—Sözünü ettiğiniz araştırma, polisçe yapılan bir araştırma mıydı?

— Evet; bu olayın öyküsü, "Yanartaş" adlı kitabımda ayrıntılarıyla yer alır.

—Size asıl sormak istediğim başka bir konu var: Yazarlıkta profesyonellik, amatörlük... Amatör romancı, romancı olur mu sizce?

— Neden olmasın.

—Demek istediğim şu: Profesyonel romancılığın ölçüsü paradır, para kazanmaktır diyebilir miyiz? Yazdığı şeyi paraya dönüştürmek "profesyonel" sıfatını kazanmak için yeterli olabilir mi? Bence olmaz; çünkü, dünyada ve ülkemizde edebiyat tarihine bakınca, yazdıklarını, yaşadığı dönemin koşulları içinde paraya dönüştürememiş olan birçok yazar görebiliyoruz...

— Kuşkusuz, profesyonellik deyiminde para kazanmak da söz konusu, ama, romanı salt para kazanmaya koşullandırmak elbette ortaya sanatçı yerine piyasa yazarı çıkartır. Örnek verirsek Oğuz Özdeş, Kerime Nadir, Esat Mahmut Karakurt söylenebilir.

—Peki, yazarın ikinci bir iş yapması konusunda ne düşünüyorsunuz? Yıllar boyu ekmeğinizi başka bir işle uğraşarak sağladınız, sanatınıza bir zararı oldu mu bunun?

— Yazarın, bence ikinci bir işi olmamalı. Gelgelelim, yurdumuzun kültürel ve ekonomik koşulları pekçoğumuz için ikinci bir destek iş gerektirmektedir. Ekmeğimi başka bir işle uğraşarak sağlamam kendi payıma bana bir zarar getirmiş değil. Hatta bazı isteklerine karşı kendimi korumak, sanatımı yürütebilmek olanağı da sağlamıştır, diyebilirim. Belki biliyorsunuz, ben öyküye, romana çok erken yaşlarda, 1938'lerde başladım. Eğer o yıllarda geçim sağlayıcı ek bir gelirim olmasaydı, yazdığım yazı birikimini gerçekleştirmez, yazdıklarımı satmak için hemen harcayarak tükenme yoluna giderdim. Bu da sanırım, sanatçı titizliği bakımından doğru bir şey olmazdı.

—Para kazanmak zorunluluğunun Orhan Kemal'e çokça konu harcattığı söylenir, bir örnek olarak.

— Orhan Kemal'in bazı romanlarına bakarsak, değerli yazarımızın, günlük yaşamını kazanmak için [illegible] Büyük bir yetenekti kuşkusuz. Çalakalem gittiği romanlarında bile belli bir düzeyin altına düşmüyor, ancak her romanı bir öncekinin altına düşmüyordu.

—Sanatçının, yazarın siyasetle olan ilişkisi konusunda ne düşünüyorsunuz? Bazı ülkelerde yazara elverişli koşulları devlet sağlıyor. Bu durum eleştirilerek, yazarın toplumdan koptuğu söyleniyor. Ya da, yazarların devlete karşı bağımlı olduğu, onun siyasetinin izleyicisi durumuna düştüğü biçiminde yorumlanıyor bu? Bu yorum ve eleştirilere ne dersiniz? Siz katılır mısınız bunlara?

— Sanat insan gerçeğine dayanmakta ise, gerçeklikle siyasetle bağlantısız kalamaz. Ama bu, bir üst yapı kurumu olan sanatın doğrudan politikanın içine dalması demek değildir. Şimdilerde yazınımızda slogancılığın azalmasını, her sanatçının kendi kişisel bildirisini öne alışını sevinçle karşılıyorum. Gerçekten dikkat edilirse, bir zamanlar mangalda kül bırakmayan slogan edebiyatının etkisi gittikçe sönmekte, sesi gittikçe kısılmaktadır. Sanıldı ki, Nazım Hikmet şiiri yayınlanınca halk sokaklara dökülür, devrim olur, kargaşa çıkar. Bu, faşizan, katı bir görüştü. Görüldü ki, böyle şeyler olmadı. Herhalde şiirden, romandan, öyküden kendi yapısından uzak böylesi yollar beklemek de bir başka katılık olsa gerektir. Oysa doğruyu, güzeli, iyiyi arayan sanatın temel işlevi sav sözler döktürmek, döktürüp parsa toplamak değildir.

Zaten bu tür slogancılığı Gorkilerde, Çehovlarda ve özellikle Nazım'ın cezaevine düştükten sonraki yıllarda yazdığı o sıcak, o insancıl şiirlerde de hiç göremeyiz.

—Günümüzde çıkmaza giren ekonomik düzen yazardan-okurdan neler götürecek? Türkiye'nin geleceği için umutlu musunuz?

— Başını alıp giden ve artık durdurulması bu dönemde bir düş olan fiyat yükselmeleri, kuşkusuz, kültürel faaliyetleri de derinden derine baltalıyor. Bir kitap almak, tiyatroya gitmek, hatta bir film seyretmek başlı başına birer sorundur bugün. Türkiye'nin geleceği için umutluyum, evet... Geçmiş yıllarla günümüze baktığımızda pek çok şeyin ileriye doğru geliştiğini saptayabiliriz. Her şeyden önce, kuşkusuz Türkiye'de yoğun bir kentleşmenin yanısıra bir bilinçlenme de var. Eskiden sanatçılar ordan oraya sürülür, tutuklanır, dışarıda yaprak kımıldamazdı. Şimdi ise pek öyle değil...

—Bir de, Türkiye'nin ilk işçi bölgelerinden biri olan Zonguldak'a ilişkin bir soru yöneltmek istiyorum izin verirseniz; ve yine edebiyatımızda ilk kez işçiyi yazan hikayecilerimizden biri olan Ahmet Naim'i sormak istiyorum... Ahmet Naim eski arkadaşınız sizin; ilginç anılarınız olmalı. Zonguldak ise, bütün konu zenginliğine karşın, bir Çukurova kadar edebiyatımıza malzeme olmamıştır. Bunu neye bağlıyorsunuz?

— Ahmet Naim'i 1937'nin 6 Eylülünde tanıdım. O zamanlar, şimdiki romancı günlüğüne benzer bir 'şair günlüğü' tutardım. Aynı gün yazdığım şu notu size sunabilirim:

6 Eylül 1937/Ahmet Naim için...

Duruşuyla kaynayan
bir şehrin orta yerinde,
düşüncelerin yalnızlığı ne
acıdır, saatlerin basamaklarından adım adım mutsuzluklara doğru çıkılır.
Ve bir faşiste iyilik
etmiş gibi
daraldıkça daralır yürek
insanın canı sıkılır.
Farkındayım yeni dost:
Bugün birlikte geçen
saatlerin
dilleri alevdi
yürekleri kor
insan başkasını başkasını
bulabilirse yanıbaşında
kendini bir dev
zannediyor.
Yoktu kedere bulanan
gözlerimizde
ne heyecan
ne sevinç
ne hız
seninle
bir uçurum gibi derinleşen
ocakların
baca ağızlarından baktık
yalnız.
Burada Çaydamar, ötede
İkinci Makas
Çaydamar'da Sürmeneli
Mehmet

Evet, bu notu Yanartaş'ın sayfalarından aldım. Sonradan Ahmet Naim'le ve daha iki arkadaşla birlikte tutuklandık. 15 gün sonra [illegible] geçirilip salıverildik. Yazdığım [illegible] Bunlar 7 Gün Dergisinde çıkardı. Ama Ahmet Naim bu dergide benden daha eskiydi ve ünlüydü. Onun bir fırsat yaratıp İstanbul'a gelmemesini yazınımız adına bir yitik sayarım.

Zonguldak kömür bölgesi en azından Çukurova bölgesi denli önemli ondan çok daha trajik bir bölgedir. Böyleyken yazınımızda Çukurova denli önem kazanmadı. Zonguldak çıkışlı Muzaffer Tayyip Uslu, Rüştü Onur gibi yetenekli şairlerin genç yaşlarda ölüp gitmeleri ayrı bir yitiktir. [illegible] gene Zonguldak doğumlu İrfan Yalçın'ın "Zonguldak" adlı kitabı "Ölümün Ağzı" adlı kitabını okudum. Kendisine mektup yazıp bazı konularda beni aydınlatmasını söyledim. Bu kitap üzerinde hiç değilse, "Romancı Günlüğü"nde durmak istiyorum.

—Size bir de bu günlükle ilgili bir soru yöneltmek isterim. Günlük yazma gereksinimini nasıl açıklıyorsunuz? Her günlük yazanın bir gerekçesi olmalı. Sizin?

— Bakın size 1936'da yazdığım bir günlük örneği verdim. Günlüğü, yazarın hem kendi kendisiyle hem başkalarıyla halleşmesi, dertleşmesi diye anlıyorum. Orada içimi döküyorum. Kendi kendime konuşuyorum. Ve kimi zaman da unutmamam gereken durumları saptıyorum. Kısacası benim için hem bir hesaplaşma, hem de bir avuntu aracı oluyor.

—Peki, son bir soru: Bir romancı olarak günlük yaşantınızdan da söz eder misiniz bize kısaca?

- Kimi günler çok erken kalkar ve gözümü yırtar yırtmaz bir paket sigara, birkaç bardak çay ve birkaç gazeteye yumulurum. Ondan sonra sıra yazılara gelir. Kimi gün öğle yemeğini ayaküstü geçiştirip saat yediye sekize dek çalışırım. Sonra içki faslı ve yazık ki, televizyon seyretme saatleri gelir. Canım sıkıldı mı, televizyonu bırakır yeniden yazı masamın başına dönerim. Son aylarda haftanın üç gününü yazmaktan okumaya yetişemediğim dergileri, kitapları okumaya ayırdım... Bir de, unutmadan söyleyeyim, her pazar Ermeni arkadaşlarla bulur tavla, bezik, taş oynarım. Onların, içlerinde fazla düşünen birine, "gene daldı midye çıkaracak" gibi somut, canlı sözlerle takılmaları hoşuma gider.

- Söyleşimiz için teşekkür ederim efendim...

- Rica ederim, ben teşekkür ederim.

Papatya falı!

Dün de dedik ya, ilk 3 ay boyunca işbaşındaki iktidara karşı ana muhalefet gürlememiş, sadece yavru muhalefetin şimşekleri çakmıştır.

Çakan şimşeklerin ardından ilk fırtına dün Mecliste patlamıştır.

Ana muhalefet CHP ile yavru muhalefet MSP, Meclisteki Bütçe görüşmelerinde Demirel Hükümetini sırılsıklam ıslatmıştır!

Artık Demirel Hükümeti için yağmurlu günler başlamıştır...

Yakında yağmurun yerini dolu alacaktır...

Bakalım o zaman Demirel, doludan korunmak için ne yapacaktır?

• • • • • • • • • • • • • • • •

Ne yapacak, elindeki Korkut Özal marka şemsiyeyi açıp dolu bulutlarını korkutmaya çalışacak!

Ama dolu bulutları o şemsiyeden de korkmayacak...

İşte o zaman, Erbakan'la birlikte Demirel de erken seçim duasına çıkacak!

• • • • • • • • • • • • • • • •

Belki şimdi şu soruyu soranlar olacaktır:

'Peki ama, bunca zam yaptıktan, halkın antipatisini topladıktan sonra, acaba Demirel erken seçim duasına çıkıp, peşin bir hezimeti nasıl göze alacaktır?'

Aldığımız istihbarata bakılırsa, Demirel erken seçimlerde izleyeceği stratejiyi şimdiden saptamıştır.

Seçim meydanlarına çıkacak ve şu mazeretleri ardarda sıralayacaktır:

'Tam kredi muslukları açılmış, dış yardımlar akmaya başlamıştı kiii...''

''Tam ekonomik önlemlerin sonucu alınacaktı kiii...''

'Tam ülke köşeyi dönüyordu kiii...''

Derken, seçmen soracaktır:

- Dönüyordu ki ne oldu?

Demirel, cevaplayacaktır:

- Erbakan su koydu!

Böylelikle de ülkenin içine düştüğü durumun bütün suçunu Erbakan'ın sırtına yıkacaktır...

Yani, bir taşla iki kuş vuracaktır...

• • • • • • • • • • • • • • • •

Acaba Demirel'in bu hesabı tutacak mıdır?

Sanırız, hayır!

Çünkü Erbakan işin farkındadır.

Onun içindir ki hükümeti yıkmayı ağırdan almaktadır.

Ne zaman ki Demirel, bu mazeretleriyle halkı inandıramayacak duruma düşecektir, işte o zaman Erbakan hükümetin beline baltayı vuracaktır...

Eh bu hükümet halk kitleleri nezdinde süratle inanılırlığını yitirdiğine göre, demek ki bu iş için öyle uzun süre beklemeye de lüzum kalmayacaktır...

Zaten Erbakan, şimdiden papatya falı talimleri yapmaya başlamıştır:

"Yıksam mı, yıkmasam mı?"

HALKIMIZA RAPOR

Enflasyon basını güç bir döneme soktu

Hükümetin devalüasyon kararını açıklamasından ve önlem paketinden çıkan zamlardan sonra gazetemizin maliyetlerini etkileyen bütün girdilere büyük oranlarda zamlar geldi. Örneğin zamdan önce tonunu 9 bin liradan aldığımız kağıdı bugün 41 bin liraya alıyoruz, yurtdışına 6.5 liraya gönderdiğimiz bir aboneyi 17.5 liraya gönderiyoruz, vb. Ayrıca ekonominin hemen durulacağı yoktur, yakın gelecekte yeni bir devalüasyon muhtemeldir.

Zamların sonucunda sattığımız gazetenin maliyeti 11 liraya yükseldi. Gazetemizin fiyatını diğer gazetelerle birlikte 10 liraya çıkardık. Ancak dağıtım şirketiyle yaptığımız sözleşmeye göre, 10 liraya satışa çıkardığımız gazeteden satıldığı takdirde bize geri dönen para 7 liradır. Yani fiyatımıza zam yapmamıza rağmen satılan her gazetede 4 lira zarar etmekteyiz.

Maliyetlerimizin alt üst olması sadece gelir ve giderlerimiz arasındaki dengeyi bozmakla kalmadı; dağıtım dengemizi de büyük ölçüde etkiledi. Aldığımız ilk sonuçlara göre gazete satışlarında genel olarak %25 30 oranında bir düşme vardır. Bu gelişme gazetemizi de etkilemiştir, satışlarımız hemen hemen aynı nispetlerde düşmüştür.

Kağıt zammı ilan edildiğinde hükümetin bu kararının basın özgürlüğüne, düşünce hayatına, ulusal kültürümüze ağır bir darbe olduğunu söylemiş, kararı protesto etmiştik. Protestomuzun haklılığı rakamlar ortaya dökülünce daha da anlaşılır olmuştur. Halk geçim derdinden gazete, dergi, kitap alamamaktadır. Hükümet vatandaşın karnını boşalttığı gibi kafasını da boşaltmaktadır.

Gazetemizin satışlarındaki düşüş arızidir. Özellikle önümüzdeki günlerde yapacağımız atılımlarla gelişmenin tersine döneceğine inanıyoruz. Ancak kısa süreler içinde gazete dağıtımında büyük değişiklikler olması, okuyucularımızın bulunduğu her yere Aydınlık götürmemizi güçleştirmektedir. Daha düşük satış daha az gazetenin dağıtımı demektir. Daha az sayıda dağıtım ise satışın daha da düşmesi demektir. Bunun önünü almanın yolu istikrarlı bir dağıtım ve satış seyridir.

Okuyucularımızın bu çalkantılı dönemde gazetelerini bulundukları yerdeki bayiden, günü gününe muntazaman almaları, Aydınlık'ı çevrelerine yaymaları her zamankinden daha önemlidir. Aydınlık'ın günlük satışının ortalama bin adet artması, gazete başına 4 lira zarardan 50 kuruş düşme sağlayacaktır.

Okuyucularımıza bulundukları mahaldeki bayiye, bakkala abone olmalarını öneriyoruz. Böylelikle hem o bayiye düzenli gazete gelecektir, hem de okuyucularımız gazetelerini düzenli alabileceklerdir.

Aydınlık Türkiye'de ekmek gibi, su gibi bir ihtiyaçtır. Ekonomik anarşiyle, terörle sıkıştırılmak istenen kafalarımızın gıdası olduğu için ihtiyaçtır. Bugüne kadarki hükümetlerin şaşkın ve çaresiz politikalarının ve tedbirlerinin karamsarlığına karşı geleceğin aydınlığını dile getirdiği için ihtiyaçtır. Tozu dumana katmak isteyen zorbalığın karşısına dikildiği ve dikilmek isteyen herkese umut ve güven verdiği için ihtiyaçtır. Bunun içindir ki, Aydınlık okuyucusunun desteğini kaybetmeyecek, ayakları üzerinde dik duracaktır.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Milli Eğitim Bakanının dikkatine

OKUYACAĞIMIZ YER NE ZAMAN BELLİ OLACAK?

Bizler Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu, Örgün Yüksek Öğretim Dairesine bağlı Tarsus Yabancı Diller Yüksek Okulu 1. kademe mezunlarıyız. Öğretmen olabilmek için, Milli Eğitim Bakanlığının 26.6.1979 tarih ve 310/2203 sayılı oluru var.

Bu olurda, "İlgili yönetmeliğin 22. maddesinin (b) fıkrasına göre ilk kademelerini pekiyi ve iyi derecede bitiren ve öğretmen olabilecekleri bölüm kurulunca uygun bulunanlardan yapılacak giriş sınavını başaranların ilgili dairelerce yapılan protokol ve onay gereğince 3. yıl programlarını Eğitim Enstitülerinde tamamlamaları uygun görülmüştür " der.

Bizler 1. kademeyi pekiyi ve iyi derece ile bitirdik. Bölüm kurulunca yapılan giriş sınavlarını da kazandık. Okuyacağımız Eğitim Enstitüsünü ilgili daireler tesbit edeceklerinden, evraklarımızın 14.9.1979 tarih ve 510/677 sayı ile ilgili dairelere (Örgün'e) gönderildik.

Okuyacağımız yerin 1979-1980 öğrenim yılı başında belirlenmesi gerekirken, şimdiye kadar sürüncemede bırakılmıştır. Defalarca başvurmamıza rağmen bu meselemiz çözümlenmedi. Her defasında bizlere belirli zamanlar gösterip oyaladılar. Hatta yetkili dairelere gelip gitmelerimiz o kadar fazla oldu ki idarecileri bıktırdık. 5 Şubat 1980 tarihinde görüştüğümüz Orta Öğrenim Genel Müdürünün cevabı, "Hangi bakan genelgeyi imzaladıysa gelsin o sizi okutsun. Benim elimde böyle bir şey yok. Müsteşarlığa gidin, bana yazı yazsın, sonra sizi düşüneyim " şeklinde oldu. Bunun üzerine müsteşarla görüşmek istedik. Müsteşar sekreteri; "Bu meseleyi okulunuzun bağlı olduğu daire ile görüşün, orada çözün " deyip bizi müsteşarla görüştürmedi.

Okulumuzun bağlı olduğu Örgün Yüksek Öğretim Dairesindeki sekreter ve görevliler de "Biz bu işlerden anlamıyoruz. Sizin bu sorununuz direkt Milli Eğitim Bakanlığını ilgilendirir " dediler.

Yüzlerce öğrenci bu durum karşısında ne yapacağımızı şaşırdık kaldık. Eğitim Enstitüleri, 2. yarıyıl derslerine başlamak üzereler. Bizim ise okuyacağımız yer daha belli değil. Bu gidişle sene kaybetmemiz söz konusudur. Mağdur durumdan kurtulmak ve bir an önce okuyacağımız yerin belirlenmesini istiyoruz.

Sayın Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy'dan yetkili dairelere emir ve talimat vermelerini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Mağdur Öğrenciler
adına H. Hatay

Okulumuzda ne bir Atatürk büstü ne de bir bayrak direği var

Ben Özel M.Kolejinde okuyan bir ortaokul öğrencisiyim. Okulumuzda ne bir Atatürk büstü, ne de bir bayrak direği var. Anma törenlerinde bile Atatürk'ün resmi bulunmuyor.

Bizden para almasını biliyorlar ama en önemli ihtiyacımızı unutuveriyorlar.

Soruyoruz. Bizlere Atatürk sevgisini nasıl göstereceksiniz? İlgilileri bu konuda daha duyarlı olmaları için uyarıyorum.

Bir okuyucu

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1)Çin'de geliştirilen, vücudun çeşitli yerlerine özel iğneler batırılarak uygulanan bir tedavi yöntemi. 2)Küçük köşk - Kalın kafalı. 3)TERSİ İstanbul Belediye Başkanının soyadı - Bir çocuk romanı kahramanı. 4)Kurtuluş Savaşımızdaki ünlü meydan muharebelerimizden biri. 5)TERSİ ayrılıkta esenleşme - Korunmak üzere birine ya da bir yere bırakılan eşya. 6)İlk olarak 1972'de Amerika ile Rusya arasında imzalanan silahsızlanma görüşmelerine verilen ad. 7)Tersi örtmek için kullanılan şey - Kamu İktisadi Kuruluşlarından biri - Genişlik 8)Damla - Bir işin ustası anlamında

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1)Bir emir - TERSİ Latin Alfabesinde bir harfin okunuşu. 2)Evrende anlamında. 3)Bilim ya da sanat alanında üstün bilgisi ya da yeteneği olan kimse - TERSİ Türkiye'nin uluslararası sembolü. 4)Doçentten bir aşama üstün olan öğretim görevlisi. 5)Kürt milliyetçisi bir grup. 6)TERSİ manganezin simgesi. 7)Amaçlama - Alfabenin iki harfi - TERSİ eski dilde su - Kriptonun simgesi. 9)Bilgiçlik taslayan kimse - TERSİ bir harfin okunuşu. 10TERSİ çocuk sahibi kadınlar anlamında. 11)Kurumak ya da dökülmek yüzünden eksilme - TERSİ Berilyum'un simgesi. 12)Adale - Bir emir.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

İngiliz «The Guardian» gazetesinin tahlili:

Polonya Başbakanı, Rusların baskısıyla görevden alındı

VARŞOVA/VİYANA (AP)

Polonya Birleşik İşçi Partisinin 8. Kongresinin sona ermesinin ardından, Başbakan Piotr Jaroszewicz'in hükümetteki ve partideki görevinden alınmasının yankıları sürüyor.

Londra'da yayınlanan "The Guardian" gazetesi, Jaroszewicz'in istifasını Afganistan sonrası dönemin ilk belirtisi olarak nitelendirirken, Sovyetler Birliği Komünist Partisinin Kongrede bulunan temsilcisi Suslov'un bu istifada etkin bir rolü olduğunu yazdı. İngiliz gazetesi, Suslov'un Rus ordusunun 1968'de Çekoslovakya'da gerçekleştirdiğini bu kez Varşova'da sözlü müdahaleler ve baskılarla gerçekleştirdiğini belirtiyor. "The Guardian", Polonya ekonomisinin kötü yönetilmesi nedeniyle Başbakanın görevden alınmasının doğal olmadığını söyleyerek, bu tip istifaların ancak Batı toplumlarında olabileceğini yazıyor.

Gazete, Jaroszewicz'in halkın sorunlarına yakın ilgi duyan ve onların taleplerini yerine getirmeye çalışan bir devlet adamı olduğunu ileri sürüyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI DA SİYASİ BÜRODAN ALINDI

Partinin ekonomik sorunlarla uğraşan yetkililerinden eski Dışişleri Bakanı Stefan Olszowski de Polonya Birleşik İşçi Partisi Siyasi Bürosundaki görevinden ayrıldı. Gözlemciler, Olszowski'nin görevden alınması ile Polonya'nın ısrarla izlemek istediği yumuşama politikası ve Batı ile olan ilişkilerin bağlantılı olduğunu ileri sürüyorlar.

Avusturya'nın "Die Presse" gazetesi muhabiri İrene Miller, Polonya'nın milli sembolü olan kartala hakaret ettiği gerekçesiyle sınır dışı edildi. Gazetesinin Varşova'daki daimi muhabiri olan Miller, Parti 8. Kongresinden önce gazetesine geçtiği bir haberde Polonya'da anlatılan fıkralardan bazılarını aktarmıştı.

ABD, Moskova dışında ikinci bir Olimpiyat düzenlenmesine çalışıyor

WASHINGTON

Birleşik Amerika'nın, Moskova dışında ikinci bir olimpiyat düzenlemesi için çalışmalara başladığı açıklandı.

Beyaz Saraydan yapılan açıklamada Birleşik Amerika'nın Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi önerisinin 49 ülke tarafından desteklendiği bildirildi. Açıklamada, Birleşik Amerika hükümetinin ABD Olimpiyat Komitesi ve diğer ülkelerin yetkilileriyle Moskova dışında bir olimpiyat düzenlenmesi için yoğun temaslarda bulunacağı kaydedildi.

BM Afrika Grubu Lord Soames' u ZANU' yu hedef almakla suçladı

BM (AP)

Birleşmiş Milletler Afrika Grubu, İngiliz Vali Lord Soames'u Robert Mugabe'nin önderliğindeki ZANU'ya karşı açık bir saldırgan tutum almakla suçladı.

Bildiride Rodezya'daki İngiltere yönetiminin ZANU'ya aralık ayında varılan anlaşmaya uyulması istendi. Güney Afrika birliklerinin ve paralı askerlerin derhal çekilmesi talep edildi.

Öte yandan Güney Afrika'nın Rodezya'daki İngiliz yönetimine seçimler sırasında kullanılmak üzere mayından etkilenmeyen 90 araç vereceği bildirildi.

"Toplumumuzun bir üst kalkınma düzeyine geçmesini sağlamak amacıyla aşağıda isimleri yazılı olan yoldaşların hapsedilmesine...."
(Muhalif karikatürcü Mereslov Jirasek Paris'te yayınlanan "Alternative' dergisinden)

Varşova' da bağımsız düşünen aydınlar var!

Polonyalı aydınlar ülkenin geleceğinden kuşkulu

«Deneyim ve Gelecek» Grubunun raporu

■ Bazıları Parti üyesi olan aydınlar, kilise ve halk muhalefetiyle birleşme yolunda

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Polonya Birleşik İşçi Partisinin 8. Kongresi biterken dünya basın-yayın organlarının dikkatini çeken önemli olgulardan biri de Polonya'daki çeşitli siyasi güçler oldu.

Gierek rejimine karşı Polonya'da çok yönlü ve çeşitli bir muhalefet akımı olduğu için bu yazıda, sadece "Deneyim ve Gelecek" adlı aydın grubu üzerinde duracağız.

"Deneyim ve Gelecek" grubu, yaklaşık 100 kişiden oluşuyor. Aralarında sosyologlar, iktisatçılar, gazeteciler, yazarlar ve sinemacılar var. Üstelik grup mepsuplarının büyük bir çoğunluğu Parti üyesi, bu nedenle "Deneyim ve Gelecek" grubunu Polonya Birleşik İşçi Partisinin"gayrı-resmi aydınları" olarak tanımlamak da mümkün.

Grup toplum içindeki yerlerine ve mesleklerine güvenerek ilk toplantılarını açık olarak 1978 yılının Kasım ayında yaptılar. Ama Gierek yönetimi, muhalefetten çok "Ülke sorunlarını incelemeye, tartışmaya" yönelik olan bu grubun bütün faaliyetlerini ilk toplantının ardından hemen yasakladı. "Deneyim ve Gelecek" grubu bu karar üzerine açık faaliyeti terketti ve çalışmalarını yazılı olarak sürdürmeye başladı. Grup üyelerine dağıtılan bir soru formunda çeşitli konulardaki görüşler toplandı. Soru formunda esas olarak ülkenin halen içinde bulunduğu durum, güçlüklerin yenilmesi için çareler, ülkenin geleceği üzerine çöken tehditler ve çelişmeler konusunda üyelerin görüşleri alındı ve daha sonra bir sentez çalışması yapıldı. Bu çalışmaların sonucu "Cumhuriyetin Durumu ve Sağlıklı Bir Duruma Giden Yollar Konusunda Rapor" başlığı altında 100 sayfalık bir belge şeklinde yayınlandı.

"Deneyim ve Gelecek" grubu üyesi olan Polonyalı muhalif iktisatçı Edward Lipinski, Rapor hakkındaki görüşlerini açıklarken, grupta esas olarak iki akımın mevcudiyetinden söz ediyor. Bir kesim aydın, halen Polonya'da var olan düzeni değiştirmeden ve özellikle Sovyetler Birliği ile ilişkileri bozmadan ve İşçi Birlik Partisinin önderliğini kabullenerek bir takım reformların yapılmasını öneriyor. KOR (Toplumsal Öz Savunma Komitesi) taraftarları ise "Deneyim ve Gelecek" grubu içinde yer almakla birlikte, kendilerini "Demokratik Muhalefet" olarak tanıtıyorlar ve milli bağımsızlık ile çok partili siyasi hayatı baş ilkeler arasına alıyorlar.

Paris'te yayınlanan "Alternative" dergisi (Doğu Avrupa'da Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin) Ocak Şubat sayısında "Deneyim ve Gelecek" grubunun raporundan bazı bölümleri yayınladı. Bu bölümlerin önemli bölümlerini aşağıya aktarıyoruz.

GERÇEK SOSYALİZM VE GÖLGELERİ

Bu bölümde, Polonya'da herşeyin, endüstrinin, sanatın, kültürün, açık tartışmaları, hükümetin hatta sosyalizmin bile bir görüntüsü olduğu söyleniyor. Ama, "Görüntü oyunları öyle bir boyutta uygulanıyor ki, yüksek mevkideki yöneticiler dahil hiç kimse gerçeği göremiyor" deniliyor.

İKTİDARIN İLERLEYİŞ YÖNTEMLERİ

İktidar mekanizmasının kurulduğundan beri işleyemediğini anlatan aydınlar, 1956 ve 1970'deki büyük bunalımların patlama noktaları oluşturduğunu tespit ediyor. Toplumdaki bozuk işleyişin ancak yine toplumun iç nedenlerinden kaynaklanabileceğini yazan muhalifler, Partinin halka karşı baskıcı bir yönetim kurmasını, var olan hukuki düzenin ve toplumsal-kültürel hayatın bastırılmasının, Polonya toplumunu derin uçurumlara doğru sürüklediğini ifade ediyorlar.

PARTİNİN GÖRÜNÜMÜ

"Deneyim ve Gelecek" grubu mensupları Partiyi yönlendiren esas dürtünün ideolojik olmadığını belirterek, Partinin kendi içine kapanık ve toplumun gerisinde kalan bölümünün kopmuş bir çığ olduğunu öne sürüyorlar. Parti içinde esas olarak "İktidara oynamak" ve iktidarın çıkarlarından yararlanmak" ilkesinin hakim duruma geldiği belirten bu bölüm, parti içindeki çıkar çelişmelerinin de çoğu zaman uzlaşmalarla sonuçlandığını anlatıyor. Parti içinde demokrasinin varlığı ve gelişmesi için toplumun tümünde demokrasinin var olması gerektiğini belirten Polonyalı aydınlar, toplum içindeki bütün hastalıkların kaçınılmaz olarak parti içine de yansıdığını belirtiyorlar.

HUKUKUN GÖRÜNÜMÜ

Raporu hazırlayanlar "tek partili yönetimlerde" toplumun çeşitli katmanlarının çıkarlarının eşit bir şekilde savunulmadığını tespit ediyorlar. "Deneyim ve Gelecek" grubunun gerçekleştirdiği bir kamuoyu yoklamasına göre, Polonya'da yaşayan insanların yüzde 73.5'i yürürlükte olan yasaların bütün yurttaşlara eşit bir şekilde uygulandığını belirtirken, sadece yüzde 56.7'si bütün yurttaşların haklarının karşısında eşit muamele gördüklerini ifade ediyorlar.

Öte yandan hastanede tedavi görmekten üniversiteye girmeye kadar çeşitli alanlarda, yasaların öngördüğü eşitlik ilkesi yerine kayırmaların ve imtiyazların rol oynadığı belirtiliyor.

GİZLİ KAMU HAYATI VE HABERLEŞME SİSTEMİ

Polonyalı aydınlar, 30 yıl önce ülkenin bütün zenginliklerinin halkın denetimine verilmiş olduğunun söylendiğini hatırlatıyorlar. Ancak hiç bir Polonyalı bugün bu konuda en küçük bir bilgiye, istatistiğe sahip değil. Bir toplum on yıllarca bilgilendirilmez veya yanlış bilgilendirilirse, insanlar her şeyi kuşkuyla karşılar. Bu yüzden söylenen hiç bir şeye inanmaz. Hükümet bir başarı mı kazanmıştır? Hayır, mutlaka bunun ardında bir bit yeniği vardır. Muhalefet mi? Onun da mutlaka karanlık bir yanı bulunur. Bir yere bomba mı atılmıştır? Neden? Cevabı bulunmaz birçok sorunun. İşte Polonyalı böyle bir ruhi güçlük içindedir.

TOPLUMUN KATLAŞMASI

Polonya'da ücretler arasındaki fark oranı 1'e 20'dir. Yani en düşük ücret 1 para birimi ise en yükseği 20 para birimidir. Ancak alınan ücretler dışında toplumun katlara bölünmesi esas olarak iktidar mekanizması ile bağlıdır. Örneğin, işyeri müdürlerinin yüzde 80'i parti üyesi, yüzde 60'ı da parti yöneticisidir. Ve bu insanlar iktidarın sağladığı çeşitli kolaylıklardan, imtiyazlardan yararlanmaktadır. Halk en fazla adaletsizliğe ve eşitsizliğe tepki duymaktadır.

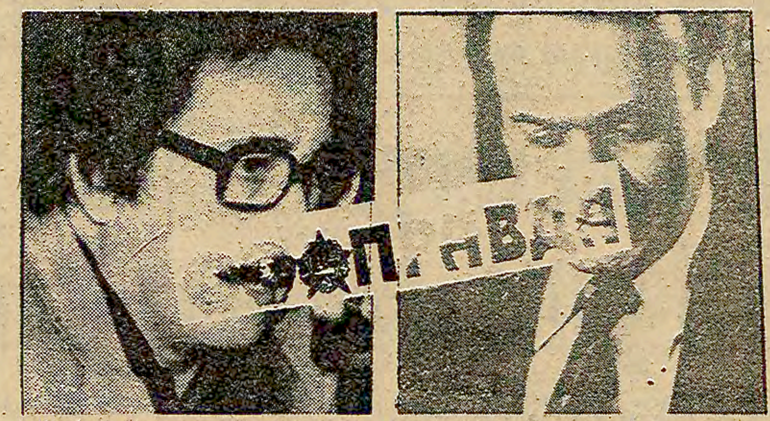
POLONYA'NIN ÖNÜNDEKİ TEHLİKELER

Polonya'daki bunalım ülkeyi her türlü tehlike ile karşı karşıya bırakmaktadır. Ekonomik bağımlılık ülkenin egemenliğini tehdit altına sokmaktadır. Hükümetin izlediği sömürü politikası, toplumsal çelişmeleri şiddetlendirmesi, yaşam düzeyinin düşmesi, şimdiki bunalımı 1956 ve 1970'deki bunalımlardan daha ağır ve vahim duruma getirmiştir. Hükümet ise artık "Ayakta kalma" savaşı vermektedir.

HALKIN SAĞLIK DURUMU

Polonya'da sağlık hizmetlerinin yeterli olmaması ve ekonomik güçlüklerin gün geçtikçe artması nedeniyle doğum oranlarında büyük bir düşüş var.

Rehineler sorunu çözüme iyice yaklaştı

Sovyet basınının Cumhurbaşkanı Beni Sadr, Dışişleri Bakanı Kutbzade gibi yöneticilerin sözlerini çarpıtarak verdiği ortaya çıktı.

■ *TASS. Beni Sadr'ın mesajından bir cümlenin yarısını sansür etti*

■ *Şahı yargılayacak Komisyonun üyeleri yarın açıklanacak*

■ *Carter de rehineler sorununun çözümünden umutlu*

Rus basını, İran yönetiminin açıklamalarını tahrif ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin Tahran Büyükelçiliğindeki rehinelerin salıverilme ihtimalinin artmasıyla Sovyetler Birliği ile İran arasındaki çelişmelerin şiddetlendiği bildiriliyor. Özellikle Sovyet resmi basın-yayın organlarında son zamanlarda İran yönetimine karşı sistemli bir propagandanın başladığı öğrenildi. Sovyet basın-yayın organları bir yandan İran'ın resmi açıklamalarını sansür ederken, Tahran-Washington ilişkilerini gergin tutmak için kasıtlı haberler üretiyor.

Sovyet gazeteleri, İran Devlet Başkanı Beni Sadr'ın Brejnev'e gönderdiği cevabi mesajına hiç yer vermezken, TASS ajansı, mesajın sadece bir bölümünü yayınladı ve gerisini sansür etti. Beni Sadr'ın mesajında yer alan ilk bölümde "SSCB ile İran arasındaki ilişkilerin iyi komşuluk temelinde sürmesini dilediği belirtiliyordu. TASS mesajın sadece bu ilk cümlesini yayınladı ve devamını sansür etti. Beni Sadr'ın Brejnev'e gönderdiği mesajın tam metni ise şöyleydi:

"Komşularında bazı tereddütlerin belirmemesi için, SSCB ve İran'ın, iç işlerine karışmama, toprak bütünlüğüne saygı, halkların siyasal ve toplumsal rejimlerini özgürce seçebilmeleri ve iyi komşuluk temelinde ilişkilerini sürdürmesini dilerim"

Öte yandan TASS ajansı, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin Afganistan ile ilgili demecini, "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a sağladığı yardımın Batı dünyasındaki yankılarından etkilenmiş" olarak niteledi. TASS'ın aynı haberinde, "İranlı bazı yöneticilerin Sovyetlerin İran politikasını anlamadıkları ve CIA'nın istihbaratına dayanarak bazı açıklamalar yaptıkları" iddia edildi.

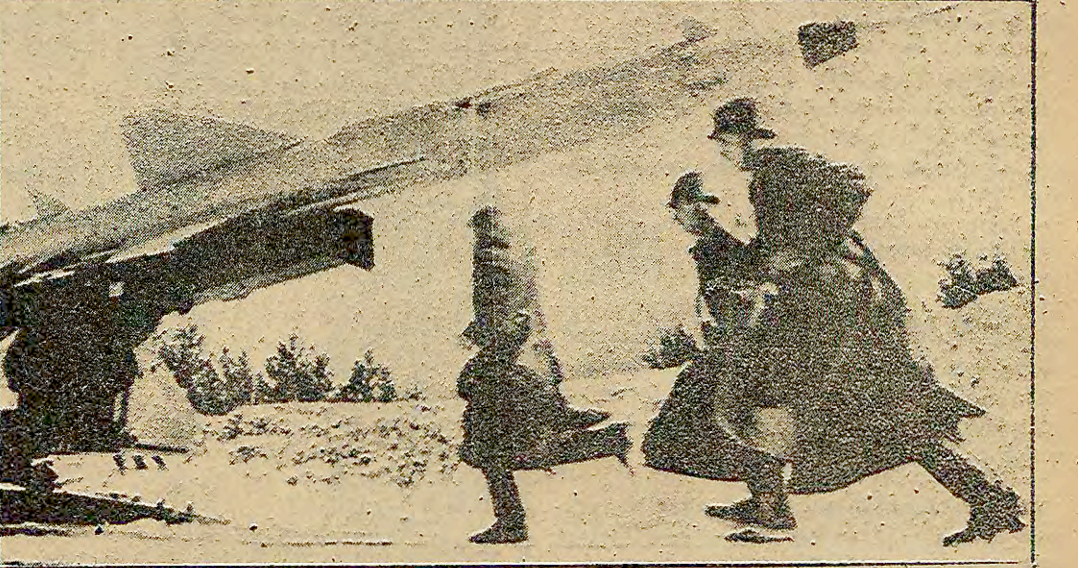
Öte yandan Sovyetler Birliği Komünist Partisi yayın organı "Pravda"nın Tahran'daki muhabiri, 13 Şubat tarihli gazetede şunları yazdı: "Talagani Caddesindeki (Tahran'da ABD Büyükelçiliğinin bulunduğu cadde) kimileri Batı propagandasına kapılarak ABD ile Sovyetler Birliği'ni aynı sepete koyuyorlar".

CARTER UMUTLU

ABD Başkanı Carter'ın rehineler sorununun kısa bir süre içinde çözüme kavuşması konusunda çok iyimser olduğu bildirilirken, Şahın suçlarını soruşturacak komisyonun üyeleri olarak bazı adlardan sözedilmeye başlandı.

Resmi olmayan tahminlere göre komisyonda Cezayir'in BM elçisi ve BM İnsan Hakları Komisyonu üyesi Muhammed Bediaoui, Bangladeş eski Başkanı ve Bangladeş Yüksek Mahkemesi üyesi Ebu Seyid Chowdhury, Venezuella eski Adalet Bakanı Adrreas Aguilar, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın Dış İşleri Yardımcısı, Adıb Davud ve Paris Barosu eski Başkanı Edmond Louis Pettiti görev alacak. Komisyonda yer alacağı ileri sürülen İrlanda eski Dışişleri Bakanı Sean Macbride'in, hem İran hem de ABD tarafından Sovyetler Birliği'ne yakın bir kişi olarak görüldüğü için liste dışı bırakıldığı bildiriliyor.

Waldheim'in komisyonun üyelerini resmen pazar ya da pazartesi günü açıklayacağı belirtiliyor.

İşte TASS ajansının yayınladığı bir fotoğraf. Rus ordusu orta menzilli füzelerle bir manevra yapıyor.

Sovyetler, 3. Dünyaya müdahaleye yeni kılıflar hazırlıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Batılı gözlemciler, Moskova'da yayınlanan haftalık "Yeni Zamanlar" (Novoye Vremya) dergisinin 18 Ocak tarihli sayısında çıkan yorumu, Brejnev'in "sınırlı egemenlik" doktrininin yeni bir aşaması olarak değerlendiriyorlar.

Brejnev doktrinine göre, "Sosyalist ülkelerin egemenliği, sosyalist dünyanın ve dünya devrimci hareketinin çıkarlarına ters düşemez" Ters düştüğü durumda ise, 1968'de Çekoslovakya'da olduğu gibi Sovyetler Birliği'nin müdahale etme hakkı vardır.

18 Ocak tarihli imzasız yorumda ise bu müdahale hakkı Üçüncü Dünya ülkelerine de genişletiliyor. Yorumda şöyle deniyor:

"Devrimciler arasındaki uluslararası dayanışma nedir? Bu dayanışma yalnızca moral ve diplomatik destek ve sözlü başarı dileklerinden mi ibarettir? Yoksa bu, haklı olduğumuz olağanüstü şartlarda, özellikle açık ve kitlesel bir dış müdahale sözkonusu olduğu zaman, askeri yardım dahil maddi yardım yapmayı da içerir mi?

"Devrimci hareketin tarihi bu biçim yardım ve desteğin ahlaki ve siyasi haklılığını doğruluyor. Örneğin 1930'larda İspanya'da, 1920 ve 1930'larda Çin'de böyle oldu. Şimdi sosyalist ülkeler sistemi varken, böyle bir yardım hakkını inkar etmek tuhaf olur."

Gromiko, Hindistan'a 2,5 milyar dolarlık silah yardımı önermiş

■ Hindistan hükümet sözcüsü, Yeni Delhi ile Moskova arasında askeri işbirliği olmadığını söyledi

YENİ DELHİ

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko'nun içinde bulunduğumuz haftanın başında Yeni Delhi'ye yaptığı ziyaret sırasında Hindistan hükümetine 2,5 milyar dolarlık silah yardımı önerdiği öne sürüldü. UPI'nin Yeni Delhi'deki muhabiri, Gromiko'nun ilk günkü görüşmelerde Hindistan Başbakanı İndra Gandi ve Dışişleri Bakanı Rao'ya "ABD'nin Pakistan'ı silahlandırmasına karşı bölgede denge kurmak amacıyla Hindistan'a 2,5 milyar dolarlık askeri yardım" önerdiğini ileri sürdü. Ancak Hindistan yöneticilerinin bu öneriyi kabul etmedikleri ve Sovyetlerin Afganistan'daki birliklerini çekmesiyle bölgede istikrarın kurulabileceğini Gromiko'ya bildirdikleri öğrenildi. Hindistan hükümet sözcüsü, Dixit, bir gazetecinin sorusu üzerine Kremlin ile Yeni Delhi arasında askeri alanda işbirliği anlaşması yapılmadığını açıkladı.

Öte yandan Batılı gözlemciler, Gromiko'nun Yeni Delhi ziyaretini tahlil ederken, Gandi'nin başarısızlığa uğradığını öne sürüyorlar. Fransa Radyosunun konu ile ilgili yorumunda, Batı Avrupa'nın Gandi'ye çok güvendiğini ve Hindistan yönetiminin görüşmeler yoluyla Kremlin'i Afganistan'dan geri çekilmeye ikna edebileceğini beklediğini söyledi. Radyo, Gromiko-Gandi görüşmelerinin bu sonuçla tamamlanmadığını hatırlatarak, "Sovyetler Birliği'ne yakın bir yönetim bile bu görevi yerine getiremedi" şeklinde bir görüş savundu.

ABD, Ağustosta Çin' de elektronik fuarı açıyor

PEKIN (THA)

Amerikan firmalarının önümüzdeki ağustos ayında Çin'de ilk elektronik fuarını açacakları bildirildi.

Çin yetkililerinin isteği üzerine iki Amerikan firması tarafından hazırlıkları üstlenilen fuarın adının "Çin elektronik fuarı-1980" olacağı ve sözkonusu fuara sadece Amerikan firmalarının katılacağı açıklandı.

"Çin elektronik fuarı-1980"in 14-24 Ağustos tarihleri arasında Kanton kentinde açılacağı gelen haberler arasında yer alıyor.

Güneş tutuldu

Dün sabah dokuzda başlayan tam güneş tutulması öğleden sonra 14'de sona erdi.

Türkiye'den izlenemeyen tam güneş tutulması, Güney Afrika, Güney Asya ve Filipinlerden izlenibildi. Çok sayıda bilgin güneş tutulmasını izlemek üzere bu ülkelere gitmişti.

5 kıtadan KISA HABERLER

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, İsrail' in yerleşim politikasını kınamaya hazırlanıyor

BM'deki Arap ve İslam ülkeleri delegeleri, İsrail'in işgal altındaki Arap topraklarında izlediği yerleşim politikasını kınamak amacıyla bir karar tasarısı hazırlayarak, BM Güvenlik Konseyinin acilen toplanmasını istediler.

İşgal altındaki Hebron kentinin yerleşime açılmasını kınayan Fas'ın BM delegesi ve Ürdün delegesi, İsrail'in 22 Mart ve 20 Temmuz tarihli BM kararlarını çiğnediğini açıkladılar.

İspanya' da Sovyet Elçiliğinin Birinci Sekreteri de casus çıktı

Sovyet Hava Yolları Müdürünün casusluk suçuyla sınırdışı edilmesinden sonra Sovyetler Birliği'nin Madrid Elçiliği Birinci Sekreteri Anatole Krassilnilnikov'un da İspanya hükümetinin isteği üzerine ülkeyi terkettiği bildirildi.

Resmi bir açıklama yapılamamakla birlikte Krassilnikov'un casusluk yaptığı gerekçesiyle İspanya'yı terketmesinin istendiği bildiriliyor.

ABD' de grip salgınından 1800 kişi öldü

ABD'de grip salgınından ocak ayının son haftası ile şubatın ilk haftasında 1800 kişinin öldüğü bildirildi.

Açıklamayı yapan Atlanta'daki Amerikan Ulusal Sağlık Kontrol Merkezi, salgının 12 eyalet ve New York'ta yaygın olduğunu haber verdi. Hastalığa "B-Hong-Kon" virüsünün benzeri olan "B-Singapur" virüsünün yol açtığını kaydetti.

Salvador' da gösteriler

El Salvador'da cuma günü 250 kişi "Yaşasın Devrim" diye bağırarak gösteri yaptı ve baskının sona ermesini ve siyasal tutukluların serbest bırakılmasını istedi. Göstericilerin Devrimci Halk Bloku adlı örgütün üyesi oldukları haber verildi.

Göstericiler işgal altında bulunan Tarımı Geliştirme Bankasının ve Sular İdaresi binasının önünde işgali destekleyen sloganlar bağırdılar.

Devrimci Halk Bloku, baskıların sona ermesinin yanısıra gübre fiyatlarının yüzde 25 oranında indirilmesini, hükümetin gecekondu mahallelerinde kanalizasyon ve akarsu sistemi inşa etmesini istiyor.

EKONOMİ

Bakış — TAYLAN ERTEN

İhracat neyi değiştirecek?

Türkiye 1977-1979 yılları arasında dört "önlem paketi" gördü. 1980 yılına da beşinci "önlem paketi" ile girdi. 1977 Ağustos ayında Demirel'in MC'si "enflasyonla savaş" paketini açtı, dolar 15 liradan 19.25 liraya çıkarıldı, temel mallara zam yapıldı. MC gitti, CHP geldi; 1978 Martında "yapısal değişim" paketi açıldı, dolar 19.25 liradan 25 liraya çıkarıldı, temel mallara zam yapıldı. Ecevit CHP'si hızını alamadı; 1978 Eylül ayında 'para-kredi tedbirleri' paketini nazarladı, bir süre küçük "ayarlamalar"la durum idare edildikten sonra, 1979 yılı Martında "ekonomiyi kurtarma" harekatına girişildi. Sonuç; dolar 47.10 lira oldu, temel mallara zam yapıldı. Bu dizinin son gösterisi 1980 Ocak ayında izlendi. Demirel hükümeti "yangın söndürme" amacıyla bir paket daha açtı; dolar 70 liraya çıkarıldı. Temel mallara zam yapıldı...

Bu önlem paketlerinin gerekçeleri hep aynı oldu.

Bu mantık, buhranı geriletmek için ihracata bel bağlıyor. Şimdiye kadar düşünülebilen önlemlerin temelinde bu yatıyor. Ama, bu mantık gerçekler karşısında her seferinde iflas etmekten de kurtulamıyor.

İhracata dayalı bir strateji, ekonominin hastalıklarına çare olabilir mi? Mevcut sanayi ve tarımsal yapıya dayalı olarak, ihracatı,"kurtuluş" sağlayacak düzeye çıkarmak mümkün müdür?

TÜSİAD mümkün olduğunu savunuyor. Bu kuruluşun, son dönemlerde yayımladığı bütün raporlarda, açıkladığı görüşlerde "Türk ekonomisinin kurtuluşu dışa açılmaktır. Dışa açılmada ilk hedef ihracatı artırmaktır" deniyor. Türkiye Odalar Birliği de aynı görüşleri paylaşıyor. Hükümetler de bu görüşleri esas alan paketleri birbiri ardına sıralıyor.

İhracatı herşeyin başı olarak gören bu tutumun varacağı yer, dönüp dolaşıp gene buhran noktası olacaktır. Çünkü:

● Türkiye sanayisi dışa bağımlıdır. Bu sanayi yatırım mallarını kendi üretemez, dışarıdan alır. Aramallarını yapamaz, hammaddesinin büyük çoğunluğunu gene dışarıdan alır. Nitekim buhran grafiğinin tırmanmaya başladığı 1960 dan bu yana ithalatın tahlili, durumu ortaya koymaktadır: 1960 yılında, yatırım mallarının toplam ithalat içindeki payı yüzde 52 iken, 1978'de yüzde 34.6'ya düşmüştür. Buna karşılık aramalı ve hammaddelerin ithalattaki payı, yüzde 38'den, yüzde 62.5'e yükselmiştir. Bu arada, tüketim mallarının ithal oranı da aynı dönem içinde, yüzde 10'dan, yüzde 2.9'a inmiştir. Bu rakamlar, sanayide dışa bağımlılığın arttığını ve ithal edilen malların esas olarak tüketim için harcandığını ifade etmektedir. Başlıca özelliği, dışarıdan aramalı getirip, ufak değişikliklerle mamule dönüştürmek olan bir sanayi, ileri giderek pahalılanan ithalat koşullarında, daha da yükselen maliyetleriyle başka ülkelere sanayi ürünü satamaz.

● Geri bir tarım düzeyini, böyle bir sanayiye feda etmeyi ekonomi politikası olarak benimseyen bir ülkede, yeterli sanayi üretimi yapacak kaynak ve hammadde sağlanması olanaksızdır. [illegible] 3. Beş Yıllık Plan döneminde [illegible] ürünlerinin ihracat içindeki payının düşürülmesi öngörülmüş, böylece sanayi ürünü ihracatının yükseleceği sanılmıştır. Ancak, 1972-1977 yılları arasında sanayi ürünleri ihracının toplam ihracat içindeki payı yüzde 33.4 düzeyinde gerçekleşebilmiştir.

● Türkiye ekonomisinin onmaz hastalığı, üretim yetersizliğidir. Ancak sağlam, bir tarım sektörünün sağlayabileceği geniş kaynaklara dayanmayan ekonomik yapı, özellikle sanayide düşük kapasite ile çalışmayı sürekli hale getirmiş, enflasyonun da temel nedeni olmuştur. Bu gerçeğe bilerek gözlerini kapayıp, gümüşün edenler ise, hâlâ dışa açılarak "kurtulmayı" önerebilmektedirler. Üretim yetersizliği ve enflasyon, iç ve dış fiyatlar arasındaki uçurumu geri dönülemez biçimde derinleştirmektedir. Türkiye ortalama yedi ayda bir para değerini düşürerek fiyat artışlarının yüzde 73.2'ye tırmanmasını önleyememiştir. Gene enflasyonla boğuşan Batı ülkelerinde ise fiyatlar hiç devalüasyona başvurulmadan yüzde 4 ile yüzde 23 arasında tutulabilmektedir. Bu koşullarda özel sektör hangi yürekle dünya piyasalarına çıkıp da rekabet edebilecektir?

● "Dışa açılmacılar" şu sorunun cevabını açık olarak vermek durumundadırlar: 1930-1946 yılları arasında Türkiye o günkü değerlerle, her yıl dış ticaret fazlasını nasıl elde etmiştir? Gene Türkiye, 1947-1950 döneminde ortalama 40 milyon lira; 1963-1974 döneminde 1 milyar lira dolayında; 1974 yılında 2 milyar 245 milyon lira; 1975-1976 arasında 3 milyarın üzerinde ve 1977 yılında 4 milyar liradan fazla dış ticaret açığını hangi yolla gerçekleştirmiştir?

Haydi, fazla düşünme zahmetine sokmadan biz cevaplayalım: 1930-1946 yıllarında bağımsız ve kendi ayakları üzerinde durmayı zor da olsa başarabilen bir ekonomi inşa etmeye çalışıyordu Türkiye. Kazanç bu sayede oldu. 1946'dan günümüze kadar ise, Milli Kurtuluş döneminin yarattığı ekonomik temeli tahrip ederek, sırtlarını dışa dayayanların açtığı yoldan gelindi. Mesele budur ve böyle "devletçi" ya da "serbestçi" önlem paketleriyle değil yurtseverlik bilinciyle çözümlenebilir...

Yakında meclislere sunulacak olan yeni vergi tasarısına göre

Ücretlilerden kaldırılan vergi yükünün yarısı dolaylı yollardan geri alınacak

● Tasarının en çok eleştirilen yanı vergiden muaf tutulacak miktarın rakamla belirlenmesi.

● Asgari ücret artarsa 5400 liranın üstü yeniden vergiye tabi olacak

EKONOMİ SERVİSİ

Uzun zamandır, toplumun bütün kesimlerince merakla beklenen vergi paketi nihayet açıklandı. Paketin en çok ilgi uyandıran bölümü, asgari geçim indirimini asgari ücret düzeyinin üzerine çıkaran bölümüydü. Bu bölüm, bütün gazetelerin vergi haberlerinde başlık oldu. Çünkü bu karar toplam gelir vergisinin yüzde 66.1'ine katlanan işçi ve memurları ilgilendiriyordu. Tasarı açıklandığında akla gelen ilk soru şu oldu: Ücretlilerden alınan verginin yüzde 70-75'inden vazgeçiliyor. Bu, 100 milyar liralık bir kayıp demekti. Bütçe dengeleri buna göre oluşmuştu. Bu fark nereden karşılanacaktı?

Maliye Bakanı İsmet Sezgin, perşembe gecesi televizyonda, sözü edilen "basın toplantısı" programında bu soruya cevap verdi. Bakanın verdiği bilgilere göre, yeni tasarıyla vazgeçilen vergi miktarı 115 milyar liraydı. Bunun 98 milyarı işçi ve memurlara, 5 milyarı belediyelere ve 12 milyarı da başka bazı kesimlere transfer ediliyordu. Bu miktarı karşılamak için de, harç ve damgalar 60 milyar, emlak vergisi 4 milyar, kurumlar vergisi 3 milyar artırılıyordu. Bu vergi artışları dışında, Vergi Usul Kanununda yapılan değişikliklerle 9 milyar, servet beyanı değişikliği sırasında konulan yüzde 1'lik vergiyle 6 milyar ve istihsal vergisinin katma değer vergisine çevrilmesiyle de 33 milyarlık ek bir gelir elde edilecekti.

Yani, yitirilen vergi gelirleri, "basın toplantısı" programında gazeteci Cüneyt Arcayürek'in dediği gibi başka vergilerin yükseltilmesiyle geri alınıyordu. Bu vergilerin yarısından fazlası da gene büyük çoğunluğuyla dar gelirlilerin katlanacağı harç ve damgalardan alınacaktı.

İKİ TÜRLÜ İNDİRİM

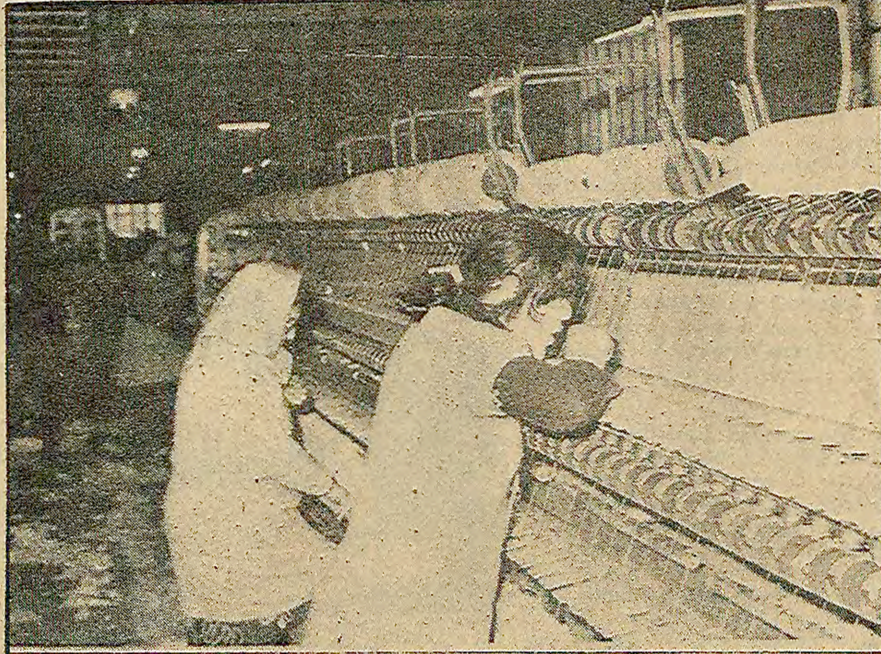
Yeni tasarıya göre, vergisi kaynakta kesilen işçi ve memurlar ile beyanname ile vergi verenlere iki ayrı indirim uygulanıyor. Birincilere asgari geçim indirimi, ikincilere de gerçek indirim uygulanacak.

Asgari geçim indiriminin asgari ücret düzeyine yükseltilmesinin bir hareketliliği yok. Yani, asgari geçim indirimi 5 bin 400 liraya çıkarıldı, ama, bu üst limit donduruldu. Yani, önümüzdeki yıllarda asgari ücret düzeyi yükseltilse bile, asgari geçim indirimi yükseltilmeyecek. Bu durumda da, ücretlilerin ödeyeceği vergi, hem mutlak, hem de oransal olarak artacak.

Gerçek indirim ise, vergisini beyanname ile veren serbest meslek sahipleri, tüccarlar, esnaflar gibi kesimlere uygulanacak. Bunlar, masraflarını belgelerle ibraz edecekler ve bu masraflar, toplam yıllık gelirin yüzde 20'sini geçemeyecek. Bu masrafların tümü değil, yüzde 40'ı vergiden istisna edilecek. Sözgelimi, bir tüccar 1 milyon liralık gelir beyan ettiyse masrafını en fazla 200 bin lira olarak gösterebilecek. Bunun da, yüzde 40'ı olan 80 bin lirayı vergiden düşecek ve 920 bin liranın vergisini ödeyecek.

SERVET BEYANNAMELERİ

Yeni tasarıya göre, servet beyannameleri yeniden düzenlenirken eski beyan ile yeni beyan arasındaki fark, yüzde 1 oranında vergilendirilecek. Örneğin, 1978'de 10 milyon lira servet beyan etmiş olan bir yükümlü, yeni beyannamesinde 20 milyon lira beyan etse, aradaki fark olan 10 milyon lira için, yüzde 1 üzerinden 100 bin lira vergi ödeyecek. Ecevit hükümeti döneminde bu oran yüzde 20 olarak belirlenmişti.

Maliye Bakanı Sezgin, yeni vergi yasası tasarısında ücretliler lehine yeni düzenlemeler yapıldığını, ve yüz milyar liraya yakın verginin ücretliler üzerinden kaldırıldığını açıkladı. Ancak tasarıdaki diğer düzenlemeler incelendiğinde, ücretlilerden kaldırılan vergilerin önemli bir kısmının diğer vergilerdeki artışlarla geri alındığı görülüyor.

İthalat-İhracat

Döviz bulunur da ham petrol alınırsa...

DEMİREL HÜKÜMETİ AVRUPA ÜLKELERİNE BENZİN İHRAÇ EDECEK!

ANKARA (THA)

Demirel hükümetinin 1980 ihracat programında Avrupa ülkelerine benzin ihracı öngörülüyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu, "Bu yıl benzin ihracını gerçekleştirmek hedeflerimiz arasında yer alıyor" dedi.

Yürürlüğe giren 1980 ihracat programına göre, Avrupa ülkelerine ihracı öngörülen benzinin ihracat içindeki payının 56 milyon dolar tutması planlanıyor.

Bu arada Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu konuya ilişkin bir soruyu yanıtlarken, "Bu yıl benzin ihracını gerçekleştirmek hedeflerimiz arasında yer alıyor" dedi. Kıratloğlu şöyle konuştu:

"Türkiye'nin yıllık benzin ihtiyacı ortalama olarak 2,5-3 milyon ton civarındadır. 1977 yılına kadar bu ihtiyacı karşılamanın ötesinde ihracat yapabiliyorduk. Ancak daha sonraki yıllarda gerek döviz yetersizliğinden ham petrol girdilerinin düşmesi, gerekse rafinerilerin tam kapasite ile çalıştırılmaması üretimi düşürmüş, 1978 ve 1979 yıllarında değil ihracat, ülke ihtiyacı bile karşılanamamıştır."

Döviz sorununu halledeceklerini öne süren Bakan Kıratlıoğlu, Türkiye'nin ham petrol ihtiyacı için 3,5-4 milyar dolar tutarında dövize ihtiyacı olduğunu, bunu da sağlayacaklarını söyledi.

Kısa/Kısa/Kısa

* Mersin Ticaret ve Sanayi Odasından bildirildiğine göre, son bir yılda Arap ülkelerine Mersin limanından 1 milyar 75 milyon dolarlık ihracat yapıldı.

İran, Suudi Arabistan, Kuveyt, Lübnan, Suriye, Mısır ve Ürdün'e yapılan ihracat ürünlerinde başta canlı hayvan geliyor. Arap ülkelerine canlı hayvanın yanı sıra taze sebze, meyve, çimento, cam eşya, mercimek, nohut da ihraç edildi.

* * *

* Irak'dan 1979 yılı içerisinde aldığımız petrole karşılık 160 milyon 500 bin liralık cam şişe, 60 milyon liralık elma ve 47 milyon 534 bin liralık nohut ihraç ettik.

* * *

* 1980 yılı ithalat planı, öngörülen artış miktarından üç kat daha fazla olarak planlandı. 1980 yılı ithalat programı 7 milyar dolar olarak hesaplanmıştı. Beş yıllık planda öngörülenden daha fazla olan artışın nedeni ham petrol ve petrol ürünlerindeki fiyat artışları. İhracat programında ayrıca, üretim kapasitesini en üst düzeyde kullanabilmek, ekonominin gerçek ihtiyacını, özellikle yatırım ve ara malları taleplerini zamanında karşılamak amacıyla, plan hedeflerinin üzerinde bir ithalat artışının öngörüldüğü açıklandı.

* * *

* Türkiye 1979 yılında 3 milyar 112 milyon tonluk ihracat yaptı. Bundan da 1 milyar 543 milyon dolarlık gelir elde edildi. Tarım grubunun ihracattaki payı 1 milyar 785 milyon ton karşılığı 1 milyar 344 milyon dolar. Bu arada sanayi mamullerinde en yüksek ihracat 26 milyon 599 bin dolarla taşıt araçları malzeme ve parçalarında gerçekleşti. Çimento ihracından da 1979 yılında 44 milyon 893 bin dolar gelir sağlandı.

* * *

* Bitkisel yağ ihtiyacı için ham bitkisel yağ ithal ediliyor. Bakanlar Kurulu kararına göre, 75 bin tona kadar ham bitkisel yağ ya da karşılığı yağlı tohum ithal edilmesi öngörülüyor. Devlet adına yapılacak ithalat için Tariş, Trakya Birlik ve Çukobirlik görevlendirildi. Bu arada aynı amaçla 25 bin ton don yağı ithal edilmesi ve her iki ithal maddesi için gümrük muafiyeti uygulanması karara bağlandı. İthal edilecek don yağı, sabun, nebati sabit yağlar margarin sanayicilerine tahsis edilecek.

"Ben Türkiye'nin ikinci yarbayıyım"

Iğdır halkı Yarbay Ege Hasdal'dan şikayetçi

● Yarbayın, Melekli köyüne sık sık baskınlar yaptığı, öğretmenleri yumrukladığı ileri sürülüyor

● Hasdal'ın iki öğretmene işkence yaptırdığı belirtiliyor

IĞDIR (ÖZEL)

Sıkıyönetim ilanından beri 8 kişinin öldürüldüğü Iğdır ilçesinde güvensizlik devam ederken, ilçe halkı anarşinin üzerine gideceği yerde halkı hedef seçtiğini öne sürdüğü Yarbay Ege Hasdal'ın uygulamalarından şikayet ediyor. Birçok yurttaş, Hasdal'ın okullara, köylere sık sık baskınlar düzenlemesinin, öğrencilerin gözü önünde öğretmen dövmesinin, esnafın dükkanlarının önüne eşya koymasına dahi müdahale etmesinin gerginliği artırdığını belirtiyor. Karakollarda sürekli işkence yapıldığını söyleyen ilçe sakinleri, Hasdal'ın taraflı davrandığını ve MHP'lileri himaye ettiğini kaydediyorlar.

İlçede yaşayan yurttaşlar, Yarbay Ege Hasdal'dan ve bölgedeki yetkililerden şu soruların cevaplarını istiyorlar:

Yarbay Hasdal Melekli köyüne yaptığı sayısız baskınlardan birinde öğretmenlere yumruk atmış mıdır?

İlkokulda yaptığı aramada masanın üzerine oturup, "İşgal komutanına benzedim mi" şeklinde konuşmuş mudur?

4 Aralık 1979 günü, Ortaokul Müdürü köylülerin önünde dövülmüş müdür?

Yarbay, bir bayan öğretmeni saçlarından tutup öğrencilerin içinde dolaştırmış mıdır?

Öğretmenlerden Binali Çelik ve Zihni Aslan'a elektrik işkencesi uygulanmış mıdır?

Serbest bırakılan bu öğretmenlerin, Hasdal'ın müdahalesiyle tekrar gözaltına alındıkları, mahkemede yine salıverildikleri doğru değil midir?

Mahkemede Yarbaydan şikayetçi olan öğretmenlerin şikayeti gözönüne alınmış mıdır?

Şikayet edilmesine sinirlenen Hasdal, öğretmenleri bir kere daha gözaltına almış ve "Ben Türkiye'nin ikinci yarbayıyım, bana bir şey yapamazsınız" şeklinde konuşmuş mudur? Bu cümle ne anlama gelmektedir?

Yarbay Hasdal'ın bu uygulamaları denetlenmekte midir? Yetkililer bu konuda önlem almayı düşünmekte midir?

Iğdırlı yurttaşlar, Yarbayın şehir içinde ve Aralık kazasına bağlı köylerde de çeşitli haksız uygulamalar yaptığını öne sürerek; önümüzdeki günlerde bunlara da değineceklerini açıklamakta ve yetkililerden ilgi beklediklerini söylemektedirler.

ACI AMA GERÇEK

Mardin'in Yeşilli köyü. İşsizlik ve topraksızlık köy sakinlerini sadece Türkiye'ye değil, Lübnan'a kadar dağıtmış...

Lübnan'da 30 bin Türkiyeli işçi var

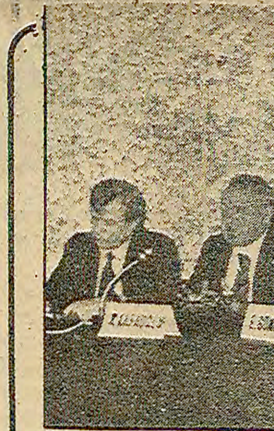
● Sadece Mardin'in Yeşilli köyünden 400 kişi Lübnan'a gitmiş

MARDİN (ÖZEL)

Mardin'in 10 kilometre uzağındaki Yeşilli köyünden 400 kadar kişi, Lübnan'da çalışıyor. Lübnan'da toplam 30 bin Türkiyeli işçi bulunduğu öğrenildi.

Yeşilli'de kendileri ile konuştuğumuz köylüler, köyün toprağının az oluşu ve çalışma alanı bulunmayışı nedeniyle, Mardin ve çevresinden çok sayıda kişinin çalışmak için Lübnan'a gittiklerini söylediler. Köylüler sadece kendi köylerinden 400 kişinin halen Lübnan'da olduğunu belirttiler. Köylüler, ayrıca kendi toprakları üzerinde kurulan Mardin Çimento Fabrikasına partizanlık yüzünden kendilerinden kimsenin alınmadığını da belirterek, tamamen işsiz olduklarını açıkladılar.

Uzun süre Lübnan'da çalışan bir köylü de Lübnan'a gidenlerin büyük çoğunluğunun kaçak gittiklerini ve Lübnan'da güvenliği sağlayan Suriye'li askerlerin bu duruma gözyumduklarını söyledi. Aynı köylü, "Suriye'de sadece TC vatandaşı olunduğuna dair kimlik göstermek, serbestçe dolaşmak için yeterli oluyor. Suriye makamları pasaport istemiyorlar" dedi.

"1980 İSTİKRAR PROGRAMI" PANELİNDE KİT'LERİN ÖZEL SEKTÖRE DEVRİNE KARŞI ÇIKILDI

Ekonomik ve Sosyal Etüdler Konferans Heyeti tarafından düzenlenen "1980 İstikrar Programı" paneli dün yapıldı.

Panele konuşmacı olarak katılan Prof. Mustafa Aysan, Prof. Besim Üstünel ve Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. Mali Koordinatörü Osman Nuri Torun, kamu iktisadi teşebbüslerinin özel sektöre devrine karşı olduklarını ve bu kuruluşların kârlı bir şekilde çalışmasının mümkün olduğunu belirttiler.

Panele dinleyici olarak katılan Prof. Memduh Yaşa ve Prof. Sulhi Dönmezer'in söz alarak, KİT'lerin kârlı çalışmasının mümkün olmadığını, zaten dünyada devletin iktisadi alanda başarılı olmasının örneğinin bulunmadığını iddia etmeleri üzerine, konuşan Prof. Mustafa Aysan, bu görüşün doğru olmadığını, dünyada da devlet kuruluşlarının kârlı çalıştığının örneklerinin var olduğunu belirtti. KİT'lerin 1930'lardaki kuruluşları sırasındaki yaklaşım ve yönetim anlayışının terkedilmesinden sonra bugünkü durumun ortaya çıktığını söyleyen Prof. Aysan, KİT ürünlerinin fiyatlarının tespitinin yönetim kurullarına bırakılmasının doğru olduğunu, hükümetlerin şimdiye kadar KİT Yönetim Kurulları gibi çalıştığını da savundu.

Konuşmasında bu konuya da değinen Prof. Üstünel, KİT'lerin Türkiye ekonomisinin bel kemiği olduğunu ve iki büyük partinin yalnızca bu meseleyi ele almak için bile bir diyalog kurmasını çok yararlı olacağını söyledi. Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları Mali Koordinatörü Osman Nuri Torun da, bu görüşe karşı olduğunu ve devleti yöneten kadroların KİT'leri de yönetebileceğini söyledi.

VERGİ PAKETİ

Panele katılan konuşmacılardan Senato Üyesi Adnan Başer Kafaoğlu ise, hazırlanan ve Meclislere sunulmak üzere olan vergi paketi üzerinde durdu. Vergi paketini hazırlama çalışmalarına aktif olarak katılan Kafaoğlu'nun verdiği bilgilere göre, hükümete, asgari ve azami sınırlar içinde kalmak koşuluyla kararnamelerle her türlü verginin her yıl yeniden ayarlanabilmesi yetkisini veriyor. Bunun için hükümetin elindeki en önemli araç, endeksleme sistemine göre bulunacak olan katsayı oluyor. Kafaoğlu konuşmasında, bu sistem hakkında da bilgi verdi. Buna göre, 1980 başlangıç yılı ve endeks 100 olarak kabul ediliyor. Sisteme göre herhangi bir yılın toptan eşya fiyatları endeksi 100'e bölünerek elde edilen katsayı vergiyle çarpılarak o yılın yeni vergisi elde ediliyor.

Öğrencilere MHP propagandası yapılan ders programlarını satan komando yakalandı

K. MARAŞ (ÖZEL)

K. Maraş'ta, öğrenciler içinde MHP propagandası yapılan ders programını satmaya çalışan komando yakalandı.

Gazetemizin 10 Şubat tarihli sayısında K.Maraş'ta komandoların, içinde MHP propagandası yapılan ders programlarını öğrencilere 200 lira karşılığında zorla sattıklarına ilişkin bir haber çıkmıştı. K.Maraş'ın zengin tüccarlarından Kasım Yağlıca'nın oğlunun bu ders programlarını satmaya çalışırken yakalandığı, gerekli işlemin yapıldığı, sıkıyönetim komutanlığına bu konuda yazılı bir başvurunun bulunmadığı bildirildi.

PLAN, İHRACAT YAPACAGIZ DERKEN, İÇ TALEBİ BİLE KARŞILAYAMAZ DURUMA DUŞTUK

1980 çimento karaborsacıları için «altın yıl» olacak

Kış aylarında fuel-oil bulamadıkları için çalışamayan çimento fabrikaları yarı mamul klinker üretimi yapamadılar. Çimento fabrikaları şimdi depoların dibinde kalmış çok az miktarda yarı mamulü işleyerek üretim yapıyorlar.

● Çimento fabrikaları, yeni yıla sıfır stokla girdiler

● Geçtiğimiz yıl petrol darlığı yüzünden çimento fabrikaları ortalama 2 ay boş bekledi

● Kış aylarında yarı mamul klinker üretimi yapılamadı

İSTANBUL (ÖZEL)

Çimento fabrikalarının hemen hiç birinde yarı mamul klinker stoku bulunmadığı, bu durumun 1980 yılında çimento üretiminin büyük ölçüde düşmesine yol açacağı bildirildi.

Yetkililer, bu durumda 1980 yılını çimento karaborsacıları için bir "altın yıl" olarak niteliyorlar.

Çimento fabrikaları her yıl talebin çok küçük boyutlara düştüğü kış aylarında, bir sonraki yıl için yarı mamul klinker üreterek, ilkbahar ayları için hazırlık yaparlar. Ancak geçtiğimiz yıl, fuel-oil darlığı yüzünden ortalama iki ay süreyle üretimlerini durduran çimento fabrikaları, bu yıl yaz sezonuna sıfır stokla girmek zorunda kaldılar. Geçtiğimiz yıllarda mevcut 17 milyon ton çimento üretim kapasitesini büyük ölçüde kullanarak önemli ölçüde ihracat imkanı da yaratan çimento fabrikalarının bu yıl için talebi bile karşılayamayacakları ve yaz aylarında çimento karaborsasının bugüne kadar görülmemiş boyutlara ulaşması bekleniyor.

Hem fuel-oil hem de linyit ile çalışabilen Kartal Yunus Çimento Fabrikası fuel-oil borusunu devreden ayırıp, yalnız linyit kullanıyor.

Yeterli dövizin bulunamaması ve gerekli petrol ithalinin yapılamaması halinde bu durumun daha da vahim boyutlara ulaşacağı belirtiliyor.

Bilindiği gibi mevcut 35 çimento fabrikamızdan 30'u linyit yerine fuel-oil ile çalıştırılıyor. Çimento fabrikalarının tükettiği fuel-oil miktarı 1,3 milyon ton ile, toplam petrol tüketimimizin onda birine yaklaşıyor.

Öte yandan bu yıl doğacak çimento darlığının inşaat sektöründe de önemli bir krize yol açması, başlanmış inşaatlardan bir kısmının bütünüyle durmasına, bir kısmının ise çok yüksek maliyetlerle tamamlanabilmesine yol açması bekleniyor.

20 GÜN İÇİNDE GIDA MADDELERİNİN FİYATI YÜZDE 40 ARTTI

● Paranın değerinin düşürülmesi fiyatların hızla artmasına yolaçtı

Fiyat artışları

GIDA MADDESİ	DEVALÜASYON ÖNCESİ TL	DEVALÜASYON SONRASI TL	ARTIŞ ORANI %
Ekmek (Kg)	15.60	18.60	19.0
Ayçiçek yağı	75.00	125.00	66.6
Yumurta	5.50	6.50	18.1
Zeytinyağı	175.00	240.00	37.1
Et	240.00	280.00	16.6
Sucuk	400.00	500.00	25.0
Beyaz peynir	125.00	150.00	20.0
Kaşar	240.00	280.00	16.6
Zeytin	80.00	110.00	37.5
Yoğurt	40.00	60.00	50.0
Pirinç	42.00	58.00	38.00
Kuru fasulye	55.00	70.00	27.2
Nohut	40.00	50.00	25.0
Kuru soğan	30.00	45.00	50.0
Patates	20.00	25.00	25.0
Karabiber	650.00	800.00	23.0

Bu fiyatlarla başa çıkmak imkansız

HABER MERKEZİ

Devalüasyonun üzerinden henüz yirmi gün geçmesine rağmen serbest piyasada zam görmeyen sınai ya da tarımsal ürün kalmadı.

Özellikle üretiminde döviz ihtiyacı olmayan gıda maddeleri fiyatlarında devalüasyon oranında zam olması tamamen fiyatların serbest bırakılmasından kaynaklanıyor. Daha önce de devalüasyon yapıldığı zaman her türlü mala zam gelirdi ancak oranı devalüasyon oranı ölçüsünde olmazdı.

Bu defa fiyatların bu denli yükselmesinin nedeni ise, paranın değerinin yüzde 50 oranında düşürülmesiyle birlikte fiyatların serbest bırakılmasına bağlanıyor.

Bu gelişmeyle birlikte üretim yetersizliği olan ekonomilerde fiyatların serbest bırakılmasının enflasyonu artıracağı kuralı bir kere daha doğrulandı.

Fiyat artışlarında yokluğu çekilen mazottan dolayı yükselen nakliye masraflarının payının gıda maddelerinde kilo başına 50 kuruşu geçmediği belirlendi. Bu yüksek fiyat artışlarının genellikle nakliye dışındaki unsurladan ve özellikle devalüasyon oranının aynen fiyatlara yansıtılmasından kaynaklandığı anlaşıldı.

Son yirmi gün içinde ekmeğin kilosu yüzde 19, etin yüzde 16,6, pirinç yüzde 38, yoğurt yüzde 50, sucuk yüzde 25, kuru soğan yüzde 50, patates yüzde 25 arttı.

Böylelikle gıda maddelerindeki fiyat artışları ortalama yüzde 50'yi buldu.

Öte yandan likit ve margarin yağın ise yüksek oranda zam görmelerine rağmen piyasalarda bulunamadığı ve karaborsa fiyatlarla satıldığı bildiriliyor.

Çok yakında etin kilosunun 400, kuru fasulyenin kilosunun 100 liraya çıkması bekleniyor.

GÜNDEM dışı

Harika Çocuk Turgut Özal

Bir zamanlar, bir harika çocuğumuz vardı. Atilla Karaosmanoğlu'ydu adı. Dünya Bankasında çalışıyordu. Balyoz Nihat kabinesinde yer aldı... Türkiye'ye, balmumlu davetiyeyle çağrıldıktan sonra. Balyoz Nihat kabinesinden, ünlü "onbirlerle" istifa etti. Ve Dünya Bankasına döndü.

Tatlı insan olduğu için, ünü son derecede şişirilmişti. Oysa, memleketi hiç tanımıyordu.

Vardır böyleleri. Örneğin, ona benzer bir Şerif Mardin vardı. Ki, uzun zaman Amerika'da kaldıktan sonra, dönüşte kıvançla, oğluna verdiği eğitimi anlatıyordu.

—Artık başına bir şey gelmez, ona tekme atmayı öğrettim... Asıl tekme yemeği öğrenmeliydi ama neyse..

Bugünün bir harika çocuğu vardır, bugünün icaplarına daha uygun: Turgut Özal..

Uzun bir görev adı vardır: Başbakanlık Müsteşarı, DPT Müsteşar vekili...

Bu Turgut Özal, kalabalık bir heyetle, Türkiye'ye kredi koparmak için, Batıya salınmıştır.

Fransız Televizyonunun, Turgut Özal hakkında bir yorumu:

—Mösyö Turgut Özal, herhangi bir tartışmada sıkışınca, —Ben mühendisim ben bilmem, diye yakayı sıyırır.

(Ne bilsin ki, Fransız Televizyonu yorumcuları ki, bu bizim topluluğumuzun bir davranışıdır. Ne bilsin? Kimi "Ben köylüyüm" diye yakayı sıyırır, kimi politikadan anlamam diye yakayı sıyırır. Kimi "ben mühendisim" der.)

Ah şu mühendisler! Başımıza ne geldiyse onlardan geldi.

İşin devamı var. Fransız Radyo Televizyonu (NRF) yorumcusu devam ediyor:

—Heyette, yirmi beş yaşlarında kadar bir genç var. Dünya Bankasında altı yıl çalışmış olduğunu söylüyor. Mösyö Karaosmanoğlu sıkışınca, o sözü alıyor ve konuşuyor.

Bazı fikir, talep ve öneri, biraz daha yetkili bir ağızdan dinlemek isterdik...

Sen isteye dur!

Kılavuzu karga olanın

Kurt politikacı güldü. O hep güler.

—Demirel akıllıdır. ..Onun için Ecevit'in isteğini kabul etti. Ve Ecevit'in, danışmanlarını yerlerinde hem bıraktı, hem Ecevit'e danışmanlık etmelerine izin veriyor. Paralarını devlet ödediği halde akıllı adamdır dedik ya... düşünmüştür ki, Ecevit, bu hale bu danışmanlarla geldi. Kendisine kolaylık yapalım da, büsbütün benzetsinler...

Tam bu sözleri söyledi mi, bilemeyiz... Ama buna benzer sözler söyledi ve bıyık burdu.

Olay şu, anlatılanların yüzde yüz doğru olduğuna, yemin edenler var:

Ecevit Başbakanlıktan ayrılırken, Demirel'le uzun bir devir ve teslim muamelesi yapmıştı...

Üç saat mı sürdü ne?

O uzun halvette Ecevit, bazı özel uzmanlarının görevlerinde kalmasını istedi. Gönlü bol ve akıllı Demirel de, bu isteği geri çevirmedi...

Bunlar kim miydi?

Bazılarının isimlerini verelim:

Turhan Tükel

Nejat Erder

Erhan Karaesmen

Ve... Ecevit'in "pırlanta" çocuk diye ad taktığı, Güler Gürpınar'ın oğlu Aydın Gürpınar...

Annesi yeniden Kadınlar Kolu Başkanı seçilmiştir. Geçen gün, sayın Sulhi Dönmezer'in yanındaki, Müsteşar muavini hoca hanıma benzemiyor mu Güler Gürpınar?

Şimdi bu zavallı kızım, Ecevit'in Gaziosmanpaşa'daki, özel karargahında gene danışman olarak çalışmaktadırlar...

Devlet memurları oldukları için devletten de paralarını almaktadırlar...

Yalanlamaları her zaman mümkündür. Hatta Sosyalist Enternasyonale de bunlardan ikisini götürmüştür. Vazgeçilmez Gürpınar'la, Nejat Erder...

Kılavuzu karga olanın burnu neden çıkmıştır...

yolculuk paraları çıkmamışsa izinleri nasıl çıkmıştır?..

—Peki sayın Demirel, devralma sırasında bu isteği kabul etti... Kurt politikacı demiştik ya:

—Bu danışmanlar Ecevit'i bu hale getirdi... Bırakalım yanına bu kılavuzları... diye düşünmüştür...

—Ve içinden, bütün halk mizahıyla eklemiştir:

"Kılavuzu karga olanın, burnu... Burnu neden çıkmadı, anmıyor musunuz? .. —Şey... Gülden çıkmadı... Hele uzun burunlu olursa!"

Erol Sabancı'ya iftira

Avrupa'da yaşayan Türklerin bir eli yağda, bir eli balda yaşadıkları bilinmiyor.

Tanrı insanın gönlüne göre verir. İşçilerden, öğrencilerden, ressamlardan söz etmiyoruz elbette. Büyük Fransız dikim evlerinin ressamları arasında Türkler üçüncü. Kumarhanelerde de, ona benzer bir yaşayış sürdürenler yok.

... Bir gün, bir Türk bir kumarhanede, Erol Sabancı'ya benzer bir vatandaşı görmüş. Adam yığınla para kaybettikten sonra, arkasına bile bakmadan, kumarhaneyi terketmiş...

—O vatandaşın bir yanlışı olacak... Sabancıların Türkiye'deki hayatını görüyorsunuz. Son derece ölçülü davranmaktadırlar.

Dışarıya gidince neden, bambaşka bir hayata dalsınlar?...

—Canım, adam, kendi parasını ister kumarda harcar, ister meyhanede, ama bunu sağda solda anlatan arkadaşa, bir kez daha soralım belki de resim bile çekmiştir!

Belki bir benzetmedir. Belki bir başkasıdır....

Hayrabolu Ziraat Odası Başkanı:"Ayçiçeği ve pancar üreticileri şimdiye kadar bu kadar sömürülmedi

Üretici 16 liraya sattı Tüccarın elinde 35 lira

KÖYLÜ ÜRETTİ YİNE TÜCCAR KAZANDI

● Ayçiçeği üreticisi köylüler aradaki farkın kendilerine verilmesini istiyor

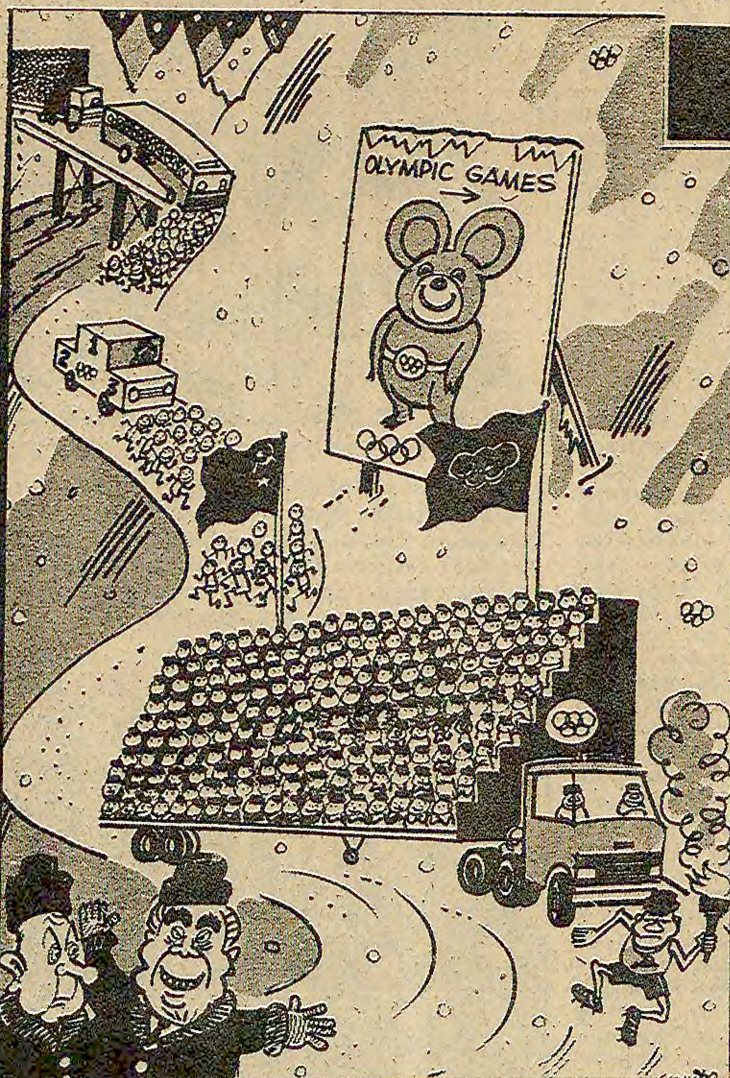
HAYRABOLU(ÖZEL)

Ayçiçeği fiyatlarının serbest piyasada 35 liraya çıkması üzerine Yağlı Tohumlar Kooperatiflerine 16 liradan mal teslim etmiş olan üreticiler kendilerine fark verilmesi gerektiğini belirterek, "Bizim günahımız devlete sahip çıkmak mı? Bizim hakkımız olan farkı üç beş sanayiciye vermekle ayçiçeği üreticisi ezilmeye itiliyor. Bu yıl ayçiçeği üreticisi ezildi. Yağlı Tohumlar Kooperatifleri de özel sektörün depocusu durumuna düşürülmüştür" dediler.

Hayrabolu Ziraat Odası Başkanı konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, ayçiçeği ve pancar üreticilerinin bu yıl olduğu kadar geçmiş yılların hiç birinde sömürülmediğini ileri sürerek şunları söyledi:

"Yağ konusunda hiç kimse birşey bilmiyor. Yağın fiyatı belirlendi mi? Serbest mi bırakıldı? Yoksa satışlar mı durduruldu? Kooperatiflerin elinde 250 bin ton ayçiçeği olduğu halde ve bu elinde ne işleyen. Piyasada yağ yok, el altından yapılan satışlarda ise vatandaş bir kilo yağa 150 lira ödemek zorunda. Ayçiçeği serbest piyasada 35 liraya çıktı. Kooperatiflere ise üreticiden 16 liraya aldığı ayçiçeğini sanayicilere 18 liraya verdiğini duyuyoruz. Bu devletin milyarlarca lira zarar etmesi demektir. Kaldı ki devletin ve üreticinin zararı üç beş sanayiciye kâr olarak aktarılmaktadır. Bu yıl ayçiçeği üreticisine fark verilmediği takdirde kesinlikle söyleyebilirim ki kooperatifler gelecek yıl bir kilo dahi ayçiçeği alamayacaktır."

Ziraat Odası Başkanı ayrıca pancar üreticilerinin de aynı durumda olduğunu, pancar paralarının bugüne kadar ödenmediğini, bundan sonra ise iki liradan ödenmesi gerektiğini söyledi. Ziraat Odası Başkanı bu konuda şunları belirtti: "Bu yıl neden şeker ithaline gerek görüldü. Anlayamıyoruz. Çünkü pancarlarımız yığın yığın çürümeye terkedilmiştir. İthalat için dışa ödenecek paranın pancar üreticisine ödenmesi gerekirdi. Birşeyler oluyor ama, kimse de birşey anlamıyor."

Brejnev: "Olimpiyatların Moskova'da yapılmasını istemiyorlarmış. Ben de bunları Kabil'e götürüyorum" (Der Spiegel Dergisinden alınmıştır)

Olimpiyat Komitesinin kararına rağmen tartışma sürüyor

Karamanlis, olimpiyatların Atina'da yapılması için çalışıyor

● ABD Olimpiyat Komitesi, 1980 Oyunlarının Moskova'da yapılmamasını istedi

MİHAİL VASİLYADİS(ATİNA)

Yunanistan Başbakanı Konstantin Karamanlis, Atina yakınlarındaki "Olimpiyat Sitesinin" tamir ve inşa çalışmaları sırasında yaptığı bir konuşmada, "Olimpiyatların sürekli olarak Yunanistan'ın Olimpiyatlar Sitesinde yapılmasının gerektiğini" söyledi. Bu konudaki çalışmalara son zamanlarda büyük önem veren Karamanlis, önerisini bütün devlet başkanlarına ve spor yetkililerine bir mektupla iletti.

Öte yandan, Yunanistan Dışişleri Bakanlığından öğrenildiğine göre, Uluslararası Olimpiyat Komitesi (CIO) Başkanı Lord Kilanin, Karamanlis'in gönderdiği mektuba bir cevap yollayarak sözkonusu önerinin dikkatle incelendiğini bildirdi. Lord Kilanin, Olimpiyatların sürekli olarak Atina'da yapılması önerisinin 1981'den sonra ayrıntılı olarak değerlendirileceğini belirtti. CIO Başkanı, Lake Placid'de yapılacak olan 82. Olimpiyat Komitesi toplantısında Karamanlis'in önerisinin gündem maddesinde yer aldığını açıklamasına ekledi.

ABD OLİMPİYAT KOMİTESİ MOSKOVA'YI İSTEMİYOR

ABD Ulusal Olimpiyat Komitesi, Uluslararası Olimpiyat Komitesine yaptığı başvuruda, 1980 yaz olimpiyatlarının, "Savaş halinde olan bir ülkenin başkentinde yapılmaması gerektiğini" belirterek, Moskova'dan başka bir kente naklini istedi.

ABD Ulusal Olimpiyat Komitesi Başkanı Robert Kane, ortada hiç bir neden yokken Sovyetler'in Afganistan'a müdahalede bulunduğunu belirterek olimpiyatların başka bir kentte yapılmasını, bu mümkün değilse, uygun bir yer bulununcaya kadar olimpiyatların ertelenmesini istedi.

THATCHER: "MOSKOVA OLİMPİYATLARI 1936 OLİMPİYATLARI GİBİ AYNI PROPAGANDA AMAÇLARINI TAŞIYOR"

İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher Avam Kamarasında yaptığı konuşmasında, İngiliz hükümetinin, İngiliz sporcularına Moskova Olimpiyatlarına gitmemeleri için tavsiye kararı aldığını açıkladı.

Margaret Thatcher "Esasen Moskova Olimpiyatları 1936 Münih Olimpiyatları gibi aynı propaganda amaçlarını taşıyor" dedi.

Malatya'da CHP'den istifalar başladı

MALATYA (ÖZEL)

Malatya'da yapılan Belediye başkanlığı seçimlerinde çok büyük oy kaybına uğrayan CHP Malatya il örgütünden istifalar başladı. İl Sekreteri Avukat Basri Barut olağanüstü kongreye gidebilmek için istifa ettiğini belirterek, istifa mektubunu il örgütüne gönderdi. Barut istifa mektubunda seçimlerin güvenlik içinde yapıldığını ve seçim sonuçlarına kimsenin gölge düşürmesinde fayda olmadığı görüşüne yer verdi. Barut'a göre seçmen katledilen Başkanına karşı fedakarlığını gösterdi. Seçimleri bu şekilde değerlendiren İl Sekreteri olağanüstü kongreye gidilmesi için istifa ettiğini mektubuna ekledi. CHP İl Örgütünde yönetim kademelerinde yeni istifalar bekleniyor.

Belediye Başkanlığı seçimlerinden sonra görüşlerini açıklayan Hüseyin Deniz sahte solcu grupların aldığı oylarla ilgili olarak "Bu gruplar K. Maraş olaylarını istismar ederek özellikle Alevi yurttaşlar içinde yoğun çalışmalar yaptılar. Malatya'da yaratılan bu ayrılıkçı ortamda yurttaşların bana oy vermeleri tehditle önlendi" dedi. Seçim çalışmaları nedeniyle Malatya'da bulunan CHP Senatörü ve CHP Genel Sekreter Yardımcısı İmadettin Elmas'da "İbrahim Fendoğlu'nun kazanmasını bu adayın Hamit Fendoğlu'nun mirasçısı şeklinde gösterilmesine bağlı olduğunu gözlemek gerek. CHP dışındaki sola gelince, bu gruplar uzun süreden beri halk üstünde yoğun baskılarda bulunmuşlardır."

HAFTANIN SANAT OLAYLARI

TİYATRO

DEVLET TİYATROLARI

● İSTANBUL Atatürk Kültür Merkezi Büyük Salonda bugün saat 14.30'da Oğuz Atay'ın yazıp Bozkurt Kuruç'un yönettiği OYUNLARLA YAŞAYANLAR. Cuma 20.00'de ve cumartesi 14.30'da Güngör Dilmen'in DELİ DUMRUL. Oda Tiyatrosunda salı, çarşamba, perşembe ve cuma günleri saat 18.30'da Jean Anoilh'un ANTİGONE. Yine bugün saat 20.00'de Zeynep Kamil Kültür Sitesinde OYUNLARLA YAŞAYANLAR sergileniyor.

Devlet Tiyatrosu İstanbul Bölümünün bu hafta içindeki turnesi Gebze'ye. Gebze'de bugün saat 15.00'te ANTİGONE sergilenecek.

● ANKARA Büyük Tiyatroda bugün matine ve suarede, ayrıca salı günü İMPARATOR JONES. Cuma günü ise yeni bir oyun var. Fredrich Dürrenmatt'ın yazdığı BEŞİNCİ FRANK. Küçük Tiyatroda bu hafta ÖZGÜRLÜĞÜN BEDELİ MONTSERHAT'ın sergilenmesi sürüyor. Emmanuel Robles'in yazdığı oyun diğer günlerin yanı sıra cumartesi ve pazar günleri iki seansta da izlenebilir. Yeni Sahnede salı günü Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM oyununun ardından Oğuz Atay'ın OYUNLARLA YAŞAYANLAR'ı sahneye gelecek. Altındağ Tiyatrosunda da bu hafta Musahipzade Celal'in PAZARTESİ-PERŞEMBE oyunu sahneleniyor. Oyun salı gününden itibaren izlenebilir.

● İZMİR Tiyatrosu Slawomir Mrozek'in SIĞINTILAR'ını salı, çarşamba ve perşembe günü, Arbuzov'un SÖZ VERİYORUM oyununu ise cuma ve cumartesi günleri sergiliyor.

● BURSA Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu salı ve çarşamba Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN'ı, diğer günler de Turgut Özakman'ın KANAVİÇE'sini sergileyecek.

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARI

● HARBİYE Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu, Brecht'ten uyarlanan BEŞ PARA ETMEZ OYUN. Çarşamba 21.00, pazar 15.30 ve 18.30'da. Yönetenler M.Alabora, E.Noyan ve E.Özyağcılar. Perşembe, cuma ve cumartesi 21.00'de Tenessee Williams'ın GENÇLİĞİN TATLI SESİ. Yönetmen: Haldun Dormen.

''Öyle Bir Nevcivan''dan bir görüntü

● FATİH Tiyatrosunda bugün KARAR 71 oynuyor. 20 Şubattan itibaren çarşamba 21.00, pazar 15.30 ve 18.30'da Fakir Baykurt'tan uyarlanan TIRPAN. Yöneten: Taner Barlas, perşembe, cuma ve cumartesi 21.00'de ise KARAR 71.

● ÜSKÜDAR Tiyatrosunda çarşamba ve perşembe 21.00'de, pazar günü de 15.30 ve 18.30'da Fazıl Hayati Çorbacıoğlu'nun ERKEK SATI. Yöneten: Nedret Güvenç. Cuma ve cumartesi 21.00'de ve ayrıca cumartesi saat 15.30'da Müsahipzade Celal'in BALABAN AĞA. Yöneten: Feridun Karakaya.

● KADIKÖY Tiyatrosunda Selahattin Hilav'ın Caragiale'den uyarladığı KAYIP MEKTUP. 22 Şubata kadar çarşamba 15.30 ve 19.00. Yöneten: Engin Gürmen. Adnan Giz'in yazdığı BABANIN GORİLLERİ de aynı tarihe kadar Perşembe ve cuma 19.00, cumartesi 15.30-19.00 ve pazar 15.30'da sergilenecek. Yöneten: Zihni Küçümen. 22 Şubattan sonra ise cuma 19.00 ve cumartesi 15.30-19.00'da YOLLAR TÜKENDİ. Perşembe 19.00 ve pazar 15.30.da BABANIN GORİLLERİ, Çarşamba 15.30 ve 19.00 da da KAYIP MEKTUP.

● TEPEBAŞI Deneme Sahnesi: 20 Şubattan itibaren her pazar 15.30'da Miograd Bulatoviç'in GODOT GELDİ'si. Yöneten: Macit Koper. Çarşamba, perşembe ve cuma 18.30, cumartesi 15.30'da Peter Weiss' in SALOZUN MAVALI. Yöneten Çetin İpekkaya.

ANKARA HALK TİYATROSU

● ANKARA HALK TİYATROSU Kültür Merkezi Menekşe Sinemasındaki salonunda bugün saat 15.00'de Haldun Taner'in yazdığı EŞEĞİN GÖLGESİ'ni, saat 18.30'da da Erol Toy'un yazdığı DÜŞ VE GERÇEK'i sergileniyor. Hafta içinde de Gogol'un BİR DELİNİN HATIRA DEFTERİ ile birlikte üç oyunun sergilenmesine devam edilecek.

SİNEMA

● İSTANBUL Film Yapım ve Gösterim Merkezinde "Sinemada Plastik Sanatlar" konulu film gösterileri 19 Şubatta başlıyor. Belgesel anlamdaki film gösterilerinin ilk günü saat 18.00'de ESKİ YUNANDA HEYKEL ve LEONARDA DA VINCI sergilenecek. 20 Şubatta MONTAGNE ve HOGARTH'ın ardından perşembe günü yine 18.00'de MOORE ve FRANCIS BACON. 22 Şubat günü JAPONYA'DA MİMARİ, JAPONYA'DA MODERN MİMARİ ve JAPON BAHÇELERİ izleyicilere sunulacak.

● TÜNEL Kültür Sanat Evinde Kanada belgesel filmlerinin gösterisi sürüyor. 22 Şubat Cuma 18.00'de Kızılderililerin yaşamı ile ilgili iki belgesel "Güneş Çemberi" ve "Göğün Bağrında Yürüyenler" gösterilecek. 23 Şubat Cumartesi 13.00'te ''Ayı ile Fare'' ve 'Denizin Çağrısı'' adlı iki çocuk filmi aynı gün 15.00'te de ''Canlı Taş'', ''Eskimo Sanatçısı'' ve ''Sanat Efsanesi'' adlı eskimo sanatını tanıtan belgeseller sunulacak.

● FRANSIZ Kültür Merkezi Ankara bölümünde 20 Şubat saat 20.30'da ''LE SILENCE EST D'OR'', 22 Şubat 18.30'da ise ''LA BEAUTE DU DIABLE'' adlı filmler sunulacak.

● TÜRK-ALMAN Enstitüsü İstanbul'da Sinamatek ile işbirliği içinde düzenlediği ''Rainer Werner Fassbinder Toplu Gösterisini' bugün saat 14.00'de VEBA TANRILARI ve saat 16.30'da KORKU RUHU BİTİRİR adlı filmlerin sunulmasıyla tamamlıyor.

● ANKARA HALK TİYATROSU ise çocuklar için film gösterilerini sürdürüyor. RED KİD'in ardından bu kez de yine çocukların resimli romanlardan tanıdığı KÜÇÜK PRENS adlı çizgi film sunulmaya başlandı. Küçük izleyiciler tatil günü dışında her gün saat 13.00'de filmi görebilirler.

TOPLANTI

● ANKARA Alman Kültür Merkezinin dost sanat ve bilim kuruluşuyla işbirliği içinde düzenlediği Brecht Haftası 19 Şubat günü başlıyor. İlk gün iki konferans var. Saat 15.00'de Sevda Şener ve 18.00'de Alexander Von Bormann, Brecht'i tiyatro adamı olarak inceleyecekler. Aynı gün Brecht'in yapıtlarını ve yaşamını canlandıran bir fotoğraf sergisi açılıyor.

20 Şubat günü Brecht'in şiir dünyası üstüne Özdemir Nutku ve Alexander Von Bormann iki konuşma yapacaklar. 21 Şubat günü de "Zamanımızda Brecht" konulu iki konferans izlenecek. Konuşmacılar Henning Rischbieter ve Klaus Völker. 22 Şubatta ayrıca Brecht ve tiyatrosu üzerine iki de belgesel film gösterilecek.

22 Şubat günü "Brecht öldü mü? Veya tartışmalı bir kişiliğin yeniden doğuşu" konulu bir panel yapılacak. Yine aynı gün Brecht filmleri sergileniyor. 18.00'de "Üç Kuruşluk Opera" (1931), 20.00'de "Kuhle Wampe" (1932) izlenebilir.

● ANKARA Sanat Sevenler Derneğinin düzenlediği "Türk Müziğinde Avrupalılaşma Eğilimleri" konulu seminer bugün saat 14.00'de yapılıyor. Seminere Doç. Dr. Mehmet Gürkaynak, Dr. Ünsal Oskay, Önder Şenyapılı, Dr. Tanslı Şenyapılı, Cinuçen Tanrıkorur ve Güngör Tüzün katılıyor. Semineri Işıl Özkan yönetecek.

● ANKARA Sanat Sevenler Derneği 20 Şubat saat 18,00'de bir edebiyat söyleşisi düzenledi. Konuk sanatçı ozan Hasan Hüseyin Korkmazgil.

PLASTİK SANATLAR

İSTANBUL

● LEVENT ARŞIKAY'ın İstanbul Yapı Endüstri Merkezi Sanat Galerisinde süren resim sergisi 29 Şubatta sona erecek.

● ÜNAL CİMİT'in Beyoğlu İş Sanat Galerisinde açtığı seramik sergisi 1 Marta kadar izlenebilir.

● TÜNEL Galata Sanat Galerisinde açılan, izlenimci ressamların ''Bir Kolleksiyon''dan adlı sergisi de 29 Şubata kadar açık kalacak.

● NUMAN ve NERMİN PURA'nın Moda Cumalı Sanat Galerisindeki sergileri 29 Şubata değin izlenebilir.

● FİKRET MUALLA, BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU, EREN EYÜBOĞLU, AVNİ ARBAŞ, ABİDİN DİNO, NEJAT DEVRİM, BURHAN UYGUR, HALİL PAŞA ve NAZMİ ZİYA'nın tablolarından oluşan karma sergi, Tünel Bedri Rahmi Sanat Galerisinde 23 Şubatta sona eriyor.

● FAHRİ SÜMER, ÜNSAL TOKER ve ÖMER YÜKSEL'in resim sergileri Taksim Sanat Galerisinde yarın kapanıyor.

● İBRAHİM SAFİ'nin Levent Nur Sanat Galerisinde sürmekte olan resim sergisi 19 Şubat akşamı kapanacak.

● ERDOĞAN DEĞER'in Akbank Nişantaşı Sanat Galerisinde devam eden sergisi de 19 Şubat günü sona erecek.

● MÜNİF FEHİM ÖZARMAN'ın Akbank Osmanbey Sanat Galerisinde devam eden resim sergisi 20 Şubat günü kapanıyor.

● TURGUT UZUNÖMEROĞLU'nun Cumalı Sanat Galerisi Nişantaşındaki resim sergisi 29 Şubatta sona eriyor.

● DEVLET GÜZEL SANATLAR GALERİSİ'nde 22 Ocakta açılan Çin Halk Cumhuriyeti resim sergisinin ardından 19 Şubat günü KENAN ÖZBEL'in koleksiyon sergisi izleyicilere açıldı.

● ALİ KOÇMAN'ın kolleksiyon resim sergisi Galata Sanat Galerisinde sürüyor.

● SABİHA ERENGÜL için dayanışma amacıyla düzenlenen karma resim sergisi Kurtuluş Galeri Baraz'da devam ediyor.

● ASBED ERMEN'in Nişantaşı Galeri Görsel'de açılan resim sergisi 29 Şubata kadar devam edecek.

● HARBİYE ŞEHİR TİYATROSU SANAT GALERİSİ'nde 21 Şubattan itibaren GÜLSÜN ERBİL'in resim sergisi açılacak.

● NURA ÖNAY'ın resim sergisi Nişantaşı Hobi Sanat Galerisinde sürüyor.

● MODÜL SANAT GALERİSİ'nde karma resim sergisi devam ediyor.

● NUR SANAT GALERİSİ'nde karma resim ve seramik sergisi 11 Marta değin açık kalacak.

● TÜRKAN RADOR, ÖMER YÜKSEL ve FAHRİ SÜMER'in Taksim Belediye Sanat Galerisinde açılan resim ve heykel sergisi 5 Marta kadar sürecek.

● CÜNEYT ENGİN'in Tavanarası Sanat Galerisinde açtığı ''Bodrum Evleri'' adlı resim sergisi 20 Şubatta kapanacak.

● FAHİRE BELEN'in seramik sergisi 21 Şubattan itibaren Tavanarası Sanat Galerisinde açılıyor.

İSMAİL BİRET'ın kolaj, yağlı boya ve masklardan oluşan III. Palyaçolar Sergisi 20 Şubattan itibaren Akbank Nişantaşı Sanat Galerisinde izleyicilere açılacak.

● NAZLI ECEVİT'in Ümit Yaşar Sanat Galerisinde açtığı resim sergisi 23 Şubatta sona eriyor.

● VALENTİNO SANAT GALERİSİ'nde açılan karma resim sergisi 29 Şubat günü kapanıyor.

● YAPI KREDİ BANKASI SANAT GALERİSİ'nde Sanat Sevenler Derneği'nin Tezhip ve Minyatür Sergisi 29 Şubatta sona erecek. 22 Şubattan itibaren ise aynı derneğin 'El işlemeleri'' sergisi açılacak.

ANKARA

● YUSUF KATİPOĞLU, BEKİR SAMİ ÇİMEN ve RAMİS AYDIN'ın resim sergileri Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 29 Şubata kadar izlenebilir.

● NURİ İYEM'in resim sergisi Evrensel Sanat Galerisinde 20 Şubattan itibaren izlenebilir.

● PROF. EMİN BARIN'ın ''Geleneksel Hat Sanatı -Çağdaş Yorum'' adlı sergisi İş Sanat Galerisinde 29 Şubata kadar sürecek.

● HABİB AYDOĞDU'nun 'Yaşam Kavgası-3'' adlı resim sergisi Yaprak Sanat Galerisinde 1 Marta değin sürecek.

● GÜLAY SEVSEVİL'in Ankara Sanat Sevenler Derneğinde açtığı resim sergisi 21 Şubatta kapanıyor.

● Vakko Sanat Galerisindeki karma sergiyi 1 Marta kadar izleme olanağı var.

● CEMİL EREN'in Ankara Türk-Amerikan Derneğinde açtığı 'Ege'nin Kıyıcığından Resimler'' adlı sergisi 29 Şubatta kapanacak.

TRABZON

● ŞÜKRAN KAHRAMANOĞLU'nun resim sergisi Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde yarın sona erecek.

● NÜKHET SÜER'in elişleri sergisi Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 25 Şubata kadar izlenebilir.

FOTOĞRAF

● MEHMET ÇAĞLARCA ve İRFAN SEYREK'in Harbiye Şehir Tiyatrosu Sanat Galerisindeki fotoğraf sergileri 20 Şubatta sona erecek.

● ŞAHİN KAYGUN'un Ankara Galeri Evrensel'deki fotoğraf sergisi 19 Şubata değin izlenebilir.

● İFSAK'ın Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Galatasaray Sanat Galerisindeki ''İstanbul'' konulu fotoğraf sergisini 29 Şubata kadar izleme olanağı var.

● EMİN HAKARAR'ın İzmir İş Sanat Galerisindeki fotoğraf sergisi 29 Şubat günü kapanacak.

● İZMİR RESİM VE HEYKEL MÜZESİ'nde açılan Bale Fotoğrafları Sergisi 29 Şubatta sona erecek.

● AFSAD'ın ''Türkiye'de Kadın'' konulu fotoğraf sergisi 18 Şubat günü Ankara Sanat Sevenler Derneğinde izleyicilere açılacak.

KONSER

Suna Kan

● SUNA KAN'ın solist olarak yer aldığı şef Rengim Gökmen'in yönetimindeki İzmir Devlet Senfoni Orkestrası 22 ve 23 Şubat günleri iki konser verecek. Programda Bruckner'den uvertür, Mendelssohn'un Keman Konçertosu ve Haydn'ın 104. Senfonisi icra edilecek.

Beşiktaş neye uğradığını şaşırdı: 1-2

STAD: İnönü,
HAKEMLER: Talat Tokat xxx, Coşkun Kutay xxx, Cahit Akalın xxx,
BEŞİKTAŞ: Rasim xx- Süleyman xx, Ömer x, A. Çoban x, Kasım xx- Ziya x, M. Ekşi x, K. Kılıç x- Necdet xx, Bora xx, Akif x (Haluk x)
RİZESPOR: Bahattin xxx- Erol xx, Yaşar xxx, Kahraman xxx (Levent xx), Muharrem xxx- Müfit xxx, Osman xx (Faruk xx), Zafer xxx- Hüseyin xxx, Sinan xxx, Arif xxx
GOLLER: Bora (Dak. 18.), Zafer (dak. 21,) Sinan (dak. 75).

Çok zevkli ve karşılıklı akınlarla geçen maçı Rizesporlular lehlerine çevirmeyi başardılar. Gününde olmayan Beşiktaş savunması, maçın bu sonuçla bitmesindeetken oldu.

Nitekim bu baskı sonucu gelişen bir atakta Necdet'in güzel ortasına iyi yükselen Bora topu Rizespor ağlarına gönderdi. 1-0

Rizespor bu golden sonra bozulmadı. Üstelik karşı akınlar da yapmaya başladı. Bu atak oyun sonucunda Beşiktaş'ın golünden 3 dakika sonra kaptığı topla sola kaçan Zafer çok akıllı bir vuruşla Rasim'i mağlup etti. 1-1. İlk yarı da bu sonuçla kapandı.

Önceki gün başlayan kar yağışı devre arasında da sürünce ikinci yarıda takımları çizgileri belli olmayan bir saha bekliyordu. Zaman zaman topun içerde mi dışarda mı olduğunu saptamak bile zor oldu. Bu devrede Beşiktaş daha çok atak bir oyun oynadı. Ancak Rizesporun atakları Beşiktaş savunmasının hataları yüzünden daha tehlikeli oldu. Bu arada 75. dakikada yine Beşiktaş savunmasının hatasından yararlanan Rizesporlular Sinan vasıtasıyla galibiyet gollerini atmış oldular. Bu galibiyetle Rizespor şampiyonluk umudunu artırırken Beşiktaş da aynı oranda kaybetmiş oldu.

Kış olimpiyatlarını andıran bir havada oynanan Beşiktaş-Rizespor karşılaşmasında Beşiktaş'lı Bora'nın Rizespor'a attığı gol görülüyor. (THA)

Türkiye Boks Şampiyonasının finalleri bu akşam yapılıyor

ANKARA

Türkiye Ferdi Boks Şampiyonası bu akşam yapılacak final müsabakaları ile sona eriyor. Şampiyonanın dünkü müsabakalarında galip gelen boksörler şunlar: 48 kilo: Dursun Genç, Selahattin Şahinler, 54 Kilo: Bülent Angın, Müslim Ertekin, 57 Kilo: Mikail Bozoğlu, Adnan Özakalın, 63.5 Kilo: Abdulkadir Güler, Cevat Aladağ, 71 Kilo: Köksal Özoğluöz, Ibrahim İncedursun, Ağır: İzzet Erdem,

Bugünkü finallerde mücadele edecek finalistlerin bazıları ise şöyle: 48 Kilo: Dursun Genç - Selahattin Şahinler, 54 Kilo: Bülent Angın - Müslim Ertekin, 57 Kilo: Mikail Bozoğlu - Adnan Özakalın, 63.5 Kilo: Abdülkadir Güler - Cevat Aladağ.

Ümraniye'nin Alibeyköyspor'u 28-26 mağlup ettiği karşılaşmada Ümraniye kaptanı Nizamettin sık sık Alibeyköyspor kalesi önünde göründü. Dünkü maçta 8 gol atan Nizamettin'in bir atağını Alibeyköy kalecisi İrfan önlemeye çalışıyor.
(AYDINLIK)

HENTBOL LİGİNDE
Ümraniye, Alibeyköy'ü 28-26 yenerek ikinci galibiyetini aldı

Salon: Bağlarbaşı A,
Hakemler: Kamil Kuş xxxx Metin Kaçar xxxx
ÜMRANİYE: Hüseyin xxx -, Nizamettin (8) xxxx, Turgut (2) xxx, Metin (1) xxx, Erkan xx, Ayhan (8) xxxx, Ergin (5) xxx, Mustafa (1) xxx, Yakup (3) xxx..
ALİBEYKÖYSPOR: İrfan xx - İdris (13) xxxx, Özen (1) xx, Ali (2) xx, Faruk (5) xxx, Kamil xx, Alaaddin III xx, Selim xx, Aladdin II (5) xxx.
(Devre: 12-15)

Hentbol ligindeki klasman mücadelesinde ilk yarıyı 12-15 yenik kapatan Ümraniye, Alibeyköyspor karşısında ikinci yarıda üstün ve hareketli oyunu ile 28-26 galip gelerek ligdeki ikinci galibiyetini aldı. Gergin bir hava içinde geçmesi beklenen karşılaşma, tarafların sportmence tutumları ve hakemlerin yerinde kararları ile hiç bir sertliğe sahne olmadan oynandı.

TAÇSPOR GOL REKORU KIRDI

Günün diğer maçında ise Taçspor, Demirsporu gol yağmuruna tuttu. Demirspor karşısında ilk yarıyı 29-1 gibi farklı bir sonuçla önde kapatan Taçspor karşılaşmadan 64-8 galip ayrılarak sezonun gol rekorunu kırdı.

Beşiktaş Fenerbahçe'yi 71-66 yendi

Salon: Spor ve Sergi Sarayı,
Hakemler: Aydın Şenolsun, Yavuz Konuk...
BEŞİKTAŞ: Abdullah (18) xx, Erman (25) xxx, Aydemir (4) xx, Vedat (2) xx, Hurşit (4) xx, Hasan (6) xx, Battal (2) xx, Ahmet (8) xx, Mehmet (2) xx..
FENERBAHÇE: Halil (28) xxx, Apostol (12) xx, Demir (2) x, Majak (3) xx, Ömer (10) xx, Engin x, Murat(1) x..
(Devre 39-27)

Diğer Sonuçlar.

Taçspor-Şekerspor: 61-60

DSİ Spor-İTÜ: 66-64

Kolej-Yenişehir İ.B: 79-119.

Karşıyaka-Galatasaray: 111-81

Tofaş SAS-Ziraat FSK 77-66.

Mülkiye-Ankaragücü 105-68.

Maltepe-SSK: 3-1

Deplasmanlı voleybol liginin Ankara'da oynanan iki maçında Maltepe SSK'yı 3-1, DSİ Spor da Altınyurt'u 3-0 yendi. Mersin'deki Güney Sanayi - Oyak Reno maçı, cezaevindeki yangın yüzünden tutukluların kapalı salona nakledilmeleri nedeni ile ertelendi.

Judo Şampiyonasının finalleri bugün yapılıyor

● Final müsabakaları saat 10.00'da başlayacak

Türkiye Müesseseler, Askeri Güçler ve Dojolararası Judo Şampiyonasının finalleri bugün saat 10.00'dan itibaren İstanbul Mersinli Ahmet Spor Salonunda yapılacak.

İstanbul Karagücü, İst. Demirspor, İst. Güreş İhtisas, İst. Altunizade, İst. Cesur Spor Merkezi, Ankara Yeni Judo İhtisas, Ank. Jandarma Gücü, Ank. Karagücü, Zonguldak EKİ, Samsun DSİ Spor, Kocaeli Seramikspor, İçel, Giresun ve Hatay'dan da bölge takımlarının katılması ile dün başlayan şampiyonaya toplam 97 judocu katılıyor. Dünkü müsabakalar sonunda İstanbul Güreş İhtisas, İstanbul Demirspor, İstanbul Altunizade ve Zonguldak EKİ takımları finale kaldılar.

Eczacıbaşılı bayan voleybolcular final için son engeli geçiyorlar
ECZACIBAŞI TORREVALEGA

İSTANBUL (ÖZEL)

Şampiyon Külüplerdeki temsilcimiz Eczacıbaşı Bayan Voleybol Takımı İspanyol Torrevalega ile bugün yarı-final rövanş maçı için karşı karşıya geliyor. Karşılaşma Anadolu Spor Sitesi Salonunda saat 14.00'de başlayacak.

Öte yandan Balkan Kupası finali için Romanya'nın Expierari Takımı ile karşılaşacak olan Büyükdere Boronkay ise karşılaşmaya ümitsiz bir şekilde çıkacak.

Karşılaşma Anadolu Spor Sitesinde saat 17.00'de başlayacak.

HENTBOL LİGİNİN ŞAMPİYONLUK DÜĞÜMÜ BUGÜN ÇÖZÜLÜYOR

Beşiktaş-İTÜ

● Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal, "İyi bir maç olacak" dedi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul hentbol liginin şampiyonluk düğümü bugün oynanacak Beşiktaş- İ.T.Ü. karşılaşması ile çözülecek. Ligin başından bu yana tüm maçlarını kazanan iki yenilgisiz takımın mücadelesinin zevkli ve çekişmeli geçmesi bekleniyor. Karşılaşma için İTÜ Hentbol Şubesi Kaptanı Bedri Tellikurşun "İyi hentbol oynamak ve iyi bir sonuç almak amacındayız" şeklinde konuşurken, hentbol takımının şampiyonluk için sahaya çıkacak olmasından memnun görünen Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal ise şöyle konuşuyor: "Şube kaptanımız Firuz Drahşan, oyuncuları gayet iyi hazırladı. Hentbolcularımız geçen yıldan beri programlı çalışmalarının semeresini görüyorlar ve başarılı sonuçlar alıyorlar. Oyuncularımızın Beşiktaşlılık ruhu ile sahaya çıkacaklarına ve kazanacaklarına inanıyorum. İyi ve güzel bir maç olacak."

Bağlarbaşı A Salonundaki karşılaşma saat 12.15'de başlayacak. Bu karşılaşmadan önce 9.30'da Pertevniyal-Ferahspor erkekler ve 10.45'de İ.T.Ü. — Kartal bayanlar karşılaşmaları oynanacak

KOZLARINI BUGÜN PAYLAŞACAKLAR

İşte pampiyonluğun iki adayı Beşiktaş (üstte) ile İ.T.Ü (altta)... Her iki takım da bugünkü finale, oynadıkları karşılaşmaların hepsini kazanarak geldiler. Ve her iki takım da bugünkü karşılaşmayı kazanarak şampiyon olmak amacı ile sahaya çıkacak. Sportmence bir mücadele dileğiyle her iki takıma da başarılar... (AYDINLIK)

Şampiyonluk mücadelesinde iki Karadeniz takımı karşı karşıya
TRABZONSPOR ORDUSPOR

sine çıkıyorlar. Lider ile liderin 2 puan gerisindeki takipçisi Ordusporun mücadelesinden galip çıkan taraf Trabzonspor olursa, eski şampiyon lig maratonunda önemli bir avantaj sağlayacak. Ancak Ordusporun galibiyeti aradaki 2 puan farkı ortadan kaldırdığı gibi Trabzonsporun şampiyonluk iddiasını da tehlikeye sokacak. Karşılaşma saat 14.15'te Trabzon Şehir Stadında başlayacak. Diğer müsabakaların programı ise şöyle:

İstanbul: 15.00 Fenerbahçe - Diyarbakırspor,

Zonguldak: 14.45. Zonguldakspor - Galatasaray,

Eskişehir: 14.45 Eskişehir - Altay,

Kayseri: 14.30 Kayserispor - Gaziantepspor.

Adana: 14.30 A.Demirspor - Bursaspor.

İzmir: 15.00 Göztepe - Adanaspor.

Günün programı

BASKETBOL

İstanbul Spor ve Sergi Sarayı: 15.00 Efes Pilsen - Şekerspor, 16.30 Fenerbahçe - Taçspor,

Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu: 10.00 ODTÜ - Güney Sanayi, 11.30 Kolejliler - İTÜ, 13.00 DSİ Spor - Eczacıbaşı,

VOLEYBOL

Ankara Selim Sırrı Tarcan Spor Salonu: 12.30 DSİ Spor - Maltepe, 14.00 SSK - Altınyurt.

Doğu Almanya...

bu toplam dış ticaretin yüzde 40'ını kapsıyor.

Batılı gözlemciler, Doğu-Batı ilişkilerinin bozulmasından en fazla Polonya'nın etkileneceğini ifade ediyorlar. Polonya halkı yiyecek ve tüketim maddeleri darlığı içinde. Bu ülkenin yıllık tahıl açığı 9 milyon ton tutuyor.

Polonya Birleşik İşçi Partisinin cuma günü sona eren 8. Kongresinde, bizzat Partinin Birinci ... rımı var. Yine de Sovyetler'in baskısıyla Macar yetkilileri Batı Almanya'ya yapacakları bir geziyi iptal ettiler. Moskova, Batıyla bağları koparması yolunda Macaristan'a baskı yaparsa, Macarların tepki duyacakları belirtiliyor.

Öte yandan, Bulgaristan ve Çekoslovakya, Moskova'ya en sadık ülkeler olarak tanımlanıyor.

Hüseyin...

(Baştarafı 1. sayfada) raporda, Karataş'ın "bir kafa travması" sonucu meydana gelen beyin kanamasından öldüğünü saptadı.

ANKARA BİLİRKİŞİ HEYETİ "NORMAL ÖLÜM" DEMİŞTİ

Hüseyin Karataş üzerinde yapılan otopsi sonucu Ankara Bilirkişi Heyeti normal ölüm olduğuna karar vermişti. İstanbul Adli Tıp ise, soruşturmayı yürüten Yenimahalle Cumhuriyet Savcılığına gönderilen bilirkişi raporunu inceleyerek bu raporun gerçeğe dayanmadığını tespit etti.

İmzalı ve mühürlü raporun altında Adli Tıp Başkanı Prof. Dr. Şemsi Gök, Adli Tıp Metahassısı Dr. Ahmet Hadımlıoğlu, İç Hastalıklar Mütehassısı Dr. Cahide Muduroğlu, Kadın Doğum Hastalıkları Mutehassısı Dr. Öznur Aykaç, Akıl ve Sinir Hastalıkları Mütehassısı Dr. Kemal Şenyaprak, Cerrahi Mütehassısı Dr. Selman Akyol, Patolojik Anatomi Mütehassısı Prof. Dr. Talla Baki Aykan, Bakteri ve İntaniye Hastalıkları Mütehassısı Dr. Sevim Ölmez ve Adli Tıp Müessesesi Başkan Yardımcısı Dr. Metin Saraç'ın imzaları bulunuyor.

Raporda şöyle deniliyor: "...... tarif edilen kanamanın yeri ve niteliğine, bildiri dağıtma gibi aktif halde iken yakalandığına göre, haricen iz bırakmayacak bir kafa travmasına maruz kalmış ve bu nedenle ölümü mucip beyin kanamasının husule geldiğinin kabulu gerektiği, bu kanamanın olaydan evvel eski patalojik sebeplere bağlı olduğunun kesin belirtileri bulunmadığı mütalaasına varıldı."

Öte yandan Hüseyin Karataş'ın babası İsmail Hakkı Karataş, Yenimahalle Cumhuriyet Savcılığına başvurmuş, oğlunun işkence sonucu öldüğünü belirterek sorumluların cezalandırılmalarını istemişti. İsmail Hakkı Karataş başvurusunda Ankara Adli Tıp raporunu da kabul etmediğini belirtmişti.

Yenimahalle Cumhuriyet Savcılığının soruşturmayı sürdürdüğü belirtildi.

İşgale karşı...

(Baştarafı 1. sayfada) lileri ile görüşecek olan Profesör Soysal'a örgütün sekreterliğinden bir temsilci eşlik edecek. Soysal'ın Afganistan'da insan haklarının korunmasına ilişkin sorunları, tutuklama, işkence ve siyasi mahkumların durumu konularında incelemelerde bulunmasının istendiği bildirildi.

İLK RAPORU REDDEDİLMİŞTİ

1978 yılının Ekim ayında Uluslararası Af Örgütünün Başkan Vekili olarak Afganistan'a gitmiş olan Prof Mümtaz Soysal, Taraki diktatörlüğü altındaki Afganistan'da bazı incelemeler yapmış ve çalışmalarını bir raporla örgütün Yürütme Kuruluna sunmuştu. Soysal'ın bu ilk raporu Afganistan'da insan haklarına yönelik saldırıları açıkça belirtmediği gerekçesiyle reddedildi. Uluslararası Af Örgütünün daha sonra yayınladığı "Afganistan Raporu" ise Ekim 1978' de Soysal ile birlikte Afganistan'a giden örgütün bir başka üyesi tarafından hazırlanan rapordu.

Prof. Soysal, Uluslararası Af Örgütünün son yapılan seçiminde eski mevkisini kaybetmişti. Örgütün Kabil'deki ve Paris'deki üyeleri, Soysal'ın yeniden yönetici olarak seçilememesini Kıbrıs konusundaki tutumunun yanı sıra Afganistan meselesine de bağlıyorlar.

Soysal'ın son Afganistan işgali hakkında da görevli bulunduğu gazetede tek satır yazmadığı ve örgütün bir üyesi olarak da kınamadığı biliniyor.

Sıkıyönetim...

(Baştarafı 1. sayfada) toplanarak sıkıyönetimin uzatılmasını ele alacak. Milli Güvenlik Kurulu Toplantısında sıkıyönetim komutanlarının toplantısının sonuçlarının da tartışılacağı öğrenildi.

Bakanlar Kurulu da aynı gün toplanarak Milli Güvenlik Kurulunun tavsiyelerini görüşecek.

Sıkıyönetimin uzatılması konusu, Millet Meclisinde 20 Şubatta ele alınacak. Milli Güvenlik Kurulu ve Bakanlar Kurulundan sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması ve bazı illerde sıkıyönetim ilan edilmesi kararlarının çıkması ve Meclise bu kararların götürülmesi bekleniyor.

KAYIP— İETT kartımı, İTÜ'den aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Ali KAYACAN

İzmir'deki...

... tedi. Ancak bu çağrıya uymayan sahte solcular güvenlik kuvvetlerine otomatik silahla ateş açıp bomba atarak karşı koydular. Saat 15.00 sıralarında evi terkeden silahlı iki terörist teslim oldu. Silahlı teröristlerin bir süre rehin tuttuğu kadın ve iki çocuk sağ olarak kurtarıldı. Güvenlik kuvvetleri Gürçeşme'de silahlı teröristlerin bulunduğu evde yaptıkları aramada Sten marka otomatik silah ile bir tabanca ve mermiler ele geçirdiler.

SEMTTE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI İLAN EDİLDİ

Sahte solcu grupların mahalledeki kadın ve çocukları da çatışmanın içine sürmesi üzerine İzmir Valisi Nazmi Çengelci, semtte sokağa çıkma yasağı ilan edildiğini açıkladı. Gültepe Belediye Başkan Vekili Şah İsmail Yılmaz tarafından belediye hoparlöründen yapılan çağrıda, halkın evlerinden dışarı çıkmaması istendi. Semte giriş çıkış da yasaklandı. Sokaklarda kimsenin kalmamasından sonra polisin geniş çaplı aramalara girişeceği belirtiliyor. Çatışmalar sırasında silahlı gruplardan da yaralananlar olduğu, pek çok kişinin de gözaltına alındığı bildirildi.

YARALI POLİSLERİN BULUNDUĞU HASTANEYİ BASMAK İSTEDİLER

Gültepe'deki silahlı çatışma sırasında yaralanan polislerin kaldırıldığı Tepecik Sosyal Sigortalar Hastanesi, 150 kişilik silahlı bir grup tarafından basılmak istendi. Güvenlik kuvvetleri tarafından önü kesilerek sarılan grubu arayan polis, 3 tabanca ele geçirdi. 150 kişi daha sonra gözaltına alındı.

DİĞER SEMTLERDEKİ GRUPLAR

Öte yandan Gültepe'de güvenlik kuvvetleri tarafından sarılan silahlı gruplara yardım etmek isteyen sahte solcu gruplar, çeşitli semtlerden Gültepe'ye girmeye çalışıyorlar Ancak jandarma, bu kişilere engel oluyor. Bu arada Çobançeşme semtinde berberlik yapan İsmail Yüceyurt adlı şahıs vurularak, üzerindeki tabanca ile birlikte yakalandı. Yüceyurt'un ağır yaralı olarak Tepecik SSK Hastanesine kaldırıldığı belirtildi.

Öte yandan devam eden operasyon nedeniyle Alsancak Garında Anadolu'ya gidecek posta ve banliyö trenlerinin kalkışları İzmir Valisi Nazmi Çengelci tarafından durduruldu.

EVLER ARANIYOR

Terörist gruplara karşı yürütülen operasyon sürerken, bu gruplardan bazı kişilerin kaçarak sığınmak istediği bazı semtlerdeki evler arandı. Şirinyer semtinin Ufuk Mahallesinde, Çamlık bölgesinde, Kıbrıs Şehitler İlkokulunun çevresinde, Balaban İlkokulunun çevresinde Gülçeşme'deki evlere yapılan baskınlarda çok sayıda eylemci gözaltına alındı.

Çevre halkının eylemci gruplara karşı büyük tepki gösterdiği de bildirildi.

Yaralananlar arasında polis memurlarından Hasan Kaya, Sezai Doğramacı, askerlerden Mehmet Uysa ve Mehmet Cemil ve vatandaşlardan İsa Döğer, Hüseyin Topçuoğlu, Semih Önsal gibi kişilerin bulunduğu bildirildi.

Öte yandan Gültepe, Toros Mahallesinde önceki gün ölü bulunan İskender Gül adlı öğretmenin sahte solcularca "Halk mahkemesi"den yargılanarak idam edildiği ileri sürüldü.

İzmir Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin iddiasına göre Toros Mahallesindeki bir evde önceki gün İskender Gül adlı öğretmen ölü olarak bulundu. Dün güvenlik kuvvetleri arama yaparken Fatih ilkokulunun bir odasında tavanda asılı bir ip buldular. Duvarda ise "Halk mahkemesi" yazılı bir ibare ile karşılaştılar. Yetkililer, yapılan araştırma sonucu "aşırı sol" bir örgütün öğretmen İskender Gül'ü ihbarcılıkla suçladığı, bu nedenle de halk mahkemesi kurarak idam ettikten sonra ölüsünü bir eve attıklarının belirlendiğini ileri sürdüler.

TARİŞ'TE PAZARTESİ GÜNÜ İŞBAŞI YAPILIYOR

Tariş Genel Müdürlüğü Çiğli İplik dışında Tariş'e bağlı bütün işyerlerindeki işçileri pazartesi günü işbaşı yapmaya çağırdı ve direnişe önderlik ettikleri gerekçesiyle işten çıkarılanların dışında herkesin işe alınacağını açıkladı.

Tariş Genel Müdürü İsmail Hakkı Gürün'ün gazete ilanı ile yaptığı açıklamada, Üzüm İşletmesinde 214, Üzüm Deposunda 24, Pamukyağı Kombinasında ise 156 işçinin işine son verildiği bildiriliyor. Son atılmalarla birlikte Tariş'in 6 Şubatta kapatılmasından bu yana işten çıkarılanların sayısı 790'ı buluyor.

Üzüm İşletmesi ile Pamukyağı Kombinasının pazartesi günü açılmasıyla birlikte İplik Fabrikası dışındaki tüm ünitelerin üretime geçeceği bildiriliyor.

İSTANBUL'DA

Halıcıoğlu'nda bir berber kalfası kimliği meçhul 2 kişinin açtığı ateş sonucu vurularak öldürüldü.

Emnivet Müdürlüğü yetkililerinden edinilen bilgiye göre saat 14.00 sıralarında meydana gelen olayda Sütlüce Karaağaç Caddesinde berber kalfası olarak çalışan Arif Eryücel (16) isimli kişi dükkana gelen kimliği meçhul 2 kişi tarafından tabanca ile vurularak öldürüldü.

Şişli Çağlayan'da ise Dursun Aydın adlı bir genç tabanca ile öldürülmüş olarak bulundu.

TOKAT'DA

Tokat'ın Zile ilçesinde geçen pazar günü bir silahlı çatışma sonucu ağır yaralanan Komiser Osman Ertürk tedavi edilmekte olduğu Tokat Millet Hastanesinde kurtarılamayarak öldü.

MARDİN'DE

Silopi ilçesine bağlı Çiftlik köyünde Tayan ve Neciyan aşiretleri arasında meydana gelen silahlı çatışmada bir kişi öldü ve bir ev ile bir ahır ateşe verildi

THY'nin...

(Baştarafı 1. sayfada) grev haklarının doğduğunu söyleyen Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk, THY çalışanlarının halen 1977 yılı ücretleriyle görevlerini sürdürdüğünü, THY yetkililerinin toplusözleşme görüşmelerinde verdikleri yüzde 13'lük zammın bugünkü ortamda çok düşük olduğunu belirtti.

Tunceli'de esnafa baskı sürüyor

TUNCELİ (ÖZEL)

TUNCELİ'de sahte solcular dün de esnafların işyerlerini açmamaları için baskı yaptılar. Sabah erken saatlerde esnafları tek tek gezen ve tanınmayan sahte solcular, daha sonra ortalıktan kayboldular.

Pazartesi gününe kadar esnaflardan işyerlerini açmamalarını isteyen gruplar, zaman zaman şu propagandaya başvurdular:

"Önceki gün sıkıyönetim ilgilileri esnafların işyerlerini kapatmasını istemiştir, bu karar henüz ikinci bir emirle kaldırılmış değildir. Onun için işyerlerinizi kapatın". Üç günden beri zaten işyerlerini açamayan esnaflar, olayı tepki ile karşıladılar. Sahte solcuların baskılarından çekinen birçok esnaf işyerlerini açmazken, bir kısmı işyerlerini hâlâ açık tutmaya devam ediyor.

Öte yandan dün Tunceli'de sürdürülen aramalarda 80 kişi gözaltına alındı. Askeri araçlarla dün çarşı ortasında rastgele insanların toplanarak gözaltına alınması tepki ile karşılandı.

Tekel...

(Baştarafı 1. sayfada) Dev-Sol gibi grupların direnişe devam edilmesi yönündeki çağrılarını dinlemediler ve işbaşı yaptılar.

İki ay boyunca sebebi belirsiz bir direnişe itilen ve sonunda ellerine hiç bir şey geçmeyen Tekel işçileri, Genel Müdürün işçilerin daha fazla kayıba uğramasını önlemek için yaptığı olumlu uzlaşma girişimini değerlendirerek direnişe son verdiler. Gıda-İş Sendikası da işçiler içinde işbaşı yapılması istemine uymak zorunda kaldı.

Tekel Genel Müdürü Orhan Özet'in çabaları ile gerçekleşen anlaşma sonucu, işçilerin başka yerlere sürgün edilmesi durduruldu, idari soruşturmalar kaldırıldı ve işçilerin uğradıkları maddi zarar belli ölçüde karşılandı. Cevizli Tekel'de Gıda-İş üyeleri bu çağrı üzerine işbaşı yaparlarken, Cibali'de bazı sahte solcu grupların işbaşı yapılmasına karşı direndikleri ancak başarılı olamadıkları görüldü.

DİSK'in İzmir'de Tariş'te işgalin güvenlik kuvvetleri tarafından sona erdirilmesi üzerine ilan ettiği iki günlük genel grev ise ikinci güne girmeden sona erdi. Genel-İş önceki gün saat 12.00' de üyelerine işbaşı yaptırırken, Oleyis Sendikasının greve katılmadığı görüldü. Maden-İş'e bağlı işyerlerinde ise işçilerin MESS grevi nedeniyle böyle bir harekete girişmekten kaçındıkları belirtiliyor. Öte yandan Tekstil ve Bank-Sen'e bağlı pek çok işyerinde işçilerin genel greve katılmak istemedikleri, sendika yöneticilerinin zorlamalarının ise tepkiyle karşılandığı görüldü.

ANTBİRLİK'TE UZLAŞMA İSTENİYOR

Öte yandan halen direnişin devam ettiği Antbirlik'te ise bazı grupların kışkırtmalarına rağmen işçiler arasında uzlaşma ile direnişin sona erdirilmesi eğiliminin ağır bastığı bildiriliyor. Tariş'teki gibi bir çatışma yaratılmasına karşı olduklarını belirten Antbirlik işçileri bir an önce anlaşma sağlanmasını ve işbaşı yapılmasını istiyorlar.

Afganistan'da...

(Baştarafı 1. sayfada) AP muhabiri Marcus Eliason, Sovyet askerlerinin mümkün olduğunca gözlerden uzak durmaya, direnişçilerin müdahalesinden sakınmaya çalıştıklarını söylüyor. Kara yoluyla Afganistan'a asker ve malzeme taşıyan Sovyet kamyonlarının sınır yakınlarındaki Mezar-ı Şerif kentinin civarından geçerek, direniş kuvvetlerinden uzak durmaya özen gösterdiklerini ifade eden Eliason, direniş kuvvetlerinin karların erimesinden sonra dağlardan inerek faaliyetlerini yoğunlaştıracağı inancının halk arasında yaygın olduğunu kaydediyor. Eliason, Hindikuş dağlarında, iki ülkeyi birbirine bağlayan yol üzerinde tahrip edilmiş Rus askeri araçları bulunduğunu söylüyor.

Sovyetler Birliği'nin kara ve hava yoluyla ülkeye askeri malzeme yığmaya devam ettiğini belirten Eliason, Rusların Afgan ordusunun askerlerini silahsızlandırdığını ve bunları şehir trafiğinin idaresi gibi işlerde kullandığını söylüyor. Sovyet varlığının Afgan ordusunun dağılmasına yol açtığını hatırlatan AP muhabiri, halkın, Rusların Afganistan'da Vietnam tipi bir batağa battığına inandığını belirtiyor.

Bu kez kar...

(Baştarafı 1. sayfada) ların bu kadar çabasına gerek yoktu, zamları kepenkler protesto edecekse, işte kar yüzünden kapandılar" dedi. Zamlar yüzünden zaten beli bükülen, dükkanını temelli kapatma tehlikesiyle karşı karşıya kalan esnaf "Bunların oyunu da bitti bu sefer kar başladı, bu ne çiledir" diyor.

Maliye...

(Baştarafı 1. sayfada) çıkladı.

İsmet Sezgin'in sunuş konuşmasından sonra MSP adına Necmettin Erbakan, AP adına Oğuz Aygün, MHP adına Cengiz Gökçek ve CHP adına da Bülent Ecevit tasarı üzerine görüşlerini belirttiler.

SEZGİN'İN SAVUNMASI

Maliye Bakanı sunuş konuşmasında Demirel hükümetinin ekonomik önlem paketini savundu ve bu tedbirlerin bozulan dengeyi yeniden düzene koyacağını ileri sürdü.

Sezgin, konuşmasında son iki yılık durumun bilançosunu çıkarırken, ekonomik olumsuzlukları şöyle sıraladı:

Enflasyon, karaborsa, devlet hizmetlerinin bir hayli bozulmuş olması, yatırımların azalması, ekonominin tamamen tüketim ekonomisi haline getirilmesi, dolayısıyla üretim ile tüketim arasındaki dengenin yok olması, dış ekonomik ilişkilerin sıhhatli bir biçimde sürdürülememesi, dış ekonomik kaynaklara güven verilememesi, karma ekonomiden sapılması.

Maliye Bakanı, tedbirlerin başında enflasyonla mücadeleyi düşündüklerini söyledi. Bu tedbirlerle şu gelişmelerin sağlanacağını açıkladı:

Karşılıksız para basılmayacak, KİT açıklarının kapatılması için gerçek fiyat politikaları uygulanacak, üretim artırılacak, işsizliğin ve fukaralığın önlenmesi için yeni iş imkanlarının yaratılması esas alınacak, vergi ve fiyat dengesi yeniden kurulacak, yerli ve yabancı sermayeye yatırım imkanları sağlanacak.

KREDİLER

İsmet Sezgin, hükümetin aldığı son ekonomik tedbirlerin gerektirdiği dış finansman kaynaklarının sağlandığını, normal döviz gelirinin dışında ara malı ve benzeri ithalat finansmanı amacıyla bu yıl kullanılabilecek kredilerin toplamının 1 milyar 395 milyon dolar olduğunu, ayrıca IMF'den 327 milyon dolar, Dünya Bankasından 200 milyon dolar kredi sağlanması konusunda görüş birliğine varıldığını açıkladı. Maliye Bakanının verdiği bilgilere göre bu tür krediler önümüzdeki günlerde 3 milyon dolara varacak.

ERBAKAN'IN KONUŞMASI

MSP Grubu adına konuşan Genel Başkan Necmettin Erbakan, "Ekonomik krizin artmasında 'Batı klüp zihniyeti' baş rolü oynamaktadır. Bu zihniyet, faizcilik demektir. Vergi yükünün dar gelirlilere yüklenmesi demektir" dedi.

Erbakan, konuşmasına, "Yaramazlık yapan AP ve CHP'yi baba şefkatiyle eleştiriyorum" diyerek başladı.

Erbakan, "Şu anda bütçenin 300 milyon açığı vardır. Bu bütçe ile ancak yüzme havuzu yapılabilir". Konuşmasını AP ve CHP'nin ayni zihniyetin partileri olduğunu vurgulayarak sürdüren Erbakan, "Burada film oynanıyor, 'batılın gözyaşları filmi oynanıyor.' şeklinde konuştu. Erbakan, bu bütçeye kırmızı oy verilmesi gerektiğini ancak hükümetin kurulmasında destek sözü verdikleri için beyaz oy verecekleri ni belirterek konuşmasını bitirdi.

AP ADINA OĞUZ AYGÜN

AP Grubu adına söz alan Oğuz Aygün konuşmasına Erbakan'ı eleştirerek başladı. Konuşmasının uzun bir bölümünü anarşi konusuna ayıran Aygün, CHP'yi sahte sol grupları koruduğu için eleştirdi. Aygün hazırladıkları bütçe tasarısını savundu. Aygün'den sonra söz alan MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek, "Ekonomik istikrar için siyasi istikrar gerekir. Siyasi istikrarsızlığın kaynağı komünizmdir" dedi Gökçek. CHP'yi de komünistleri korumakla suçladı.

BÜLENT ECEVİT'İN KONUŞMASI

CHP grubunun görüşlerini açıklayan Bülent Ecevit, AP hükümetini eleştirerek "Milliyetçilikten uzaklaşmak milliyeti olmayan uluslararası sermaye ile bütünleşmekle başlar, siz milliyetçi olamazsınız" dedi.

AP'nin ekonomik önlem paketinin döviz kaçakçılığını meşrulaştırdığını da söyleyen Ecevit, "bunun hesabı sorulacaktır" dedi. Bu önlemlerin ciddi kapitalist ülkeler tarafından bile alınamayacağını ileri süren CHP Genel Başkanı "Bu ekonomik politika ile kuş sütü bile bulabilirsiniz ama süt içemeyen çocukların sayısını artırırsınız" dedi.

Ecevit hükümetin yabancı sermayeye ilişkin tutumunu da eleştirerek şöyle dedi:

"Bu önlemlerle yabancı sermayeye "Türkiye'de kurulmuş teknolojiden istediğini al, istediğini kur' deniliyor".

Ecevit hükümetin 'sorun çıkaran müttefik olmamak kaygusuyla Yunanistan'la Türkiye arasında bulunan ciddi sorunlara değinmekten kaçındığını da ileri sürdü.

AP'yi siyasi ortamı gerginleştirmekle suçlayan Ecevit, CHP'nin AP hükümetine destek olan MSP kadar bile muhalefet yapmadığını söyledi.

Ecevit hükümetin aldığı önlemlerin sonucu olarak ortaya "Güney Amerika' modeli"nin çıkacağı yolundaki görüşlerini de tekrarlayarak konuşmasını bitirirken iki büyük partinin temsilcilerinin demokrasiyi yaşatmak için biraraya gelmeleri dileğini açıkladı.

DEMİREL'İN KONUŞMASI

Bütçe üzerine yapılan eleştirileri cevaplayan Demirel alınan ekonomik önlemlerin siyasi yanının bulunmadığını "gayri siyasi" olduğunu söyledi ve "biz ne yapmışız da Güney Amerika modeline gidiyor muşuz? İlaç bulmak gübre bulmak, döviz bulmak, Güney Amerika modeline mi gitmektir?" dedi.

Enflasyonun bir memleketin tahrip edilmesi için [illegible] en etkili yol olduğunu söyleyen Demirel "Bir memleketle Merkez Bankası işlemez hale gelirse memleketi tahrip kolay hale gelir, biz Merkez Bankasına işlerlik kazandırmaya çalışıyoruz istediğimiz Türk ekonomisini faaliyete geçirmektir" dedi

Demirel, konuşmasında sıkıntıların Ecevit iktidarından miras kaldığını ileri sürerek "Kimse kendi ülke idaresindeki [illegible] petrol fiyatlarına bağlamasın" dedi

Bugünkü anarşik [illegible] ların kökeninde [illegible] lında çıkarılan af kanununun bulunduğunu [illegible] ri süren Demirel [illegible] 7 bin işçinin devlet kuvvetlerine silahla [illegible] koyduğunu da ileri sürdü.

Demirel alınan ekonomik önlemlerin kaçınılmaz olduğunu getirilen önlemlerin bir parçasının da zamlar olduğunu belirterek bunun kaçınılmazlık olduğunu ve kimsenin de başka bir çözümü göstermediğini söyledi.

Demirel alınan önlemlerin IMF'nın zoruyla değil, hükümetin kararıyla alındığını ileri sürerek "Biz ne kapitalistiz ne sosyalist, sosyalist ya da kapitalist olmaya lüzum yoktur, akıllı olmak lazımdır" dedi.

Büyük miktarlarda dış kredi sağlandığını da belirten Demirel, eğer önlemlerin uygulanmasında başarı kazanılırsa Türkiye ekonomisinin yeniden istikrar kazanacağı yolundaki sözlerini de tekrarladı.

Kitle mücadelesinin güncel görevi

Gün Zileli

Mem-Der...

Aydınlık

BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni, ORAL ÇALIŞLAR

Yazışleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 – 26 61 78 İdare Tel: 26 54 37
Dızgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No: 16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78 6 Frankfurt /M 60 Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Görgün, Duvgranü 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens Tel: 34 21 72

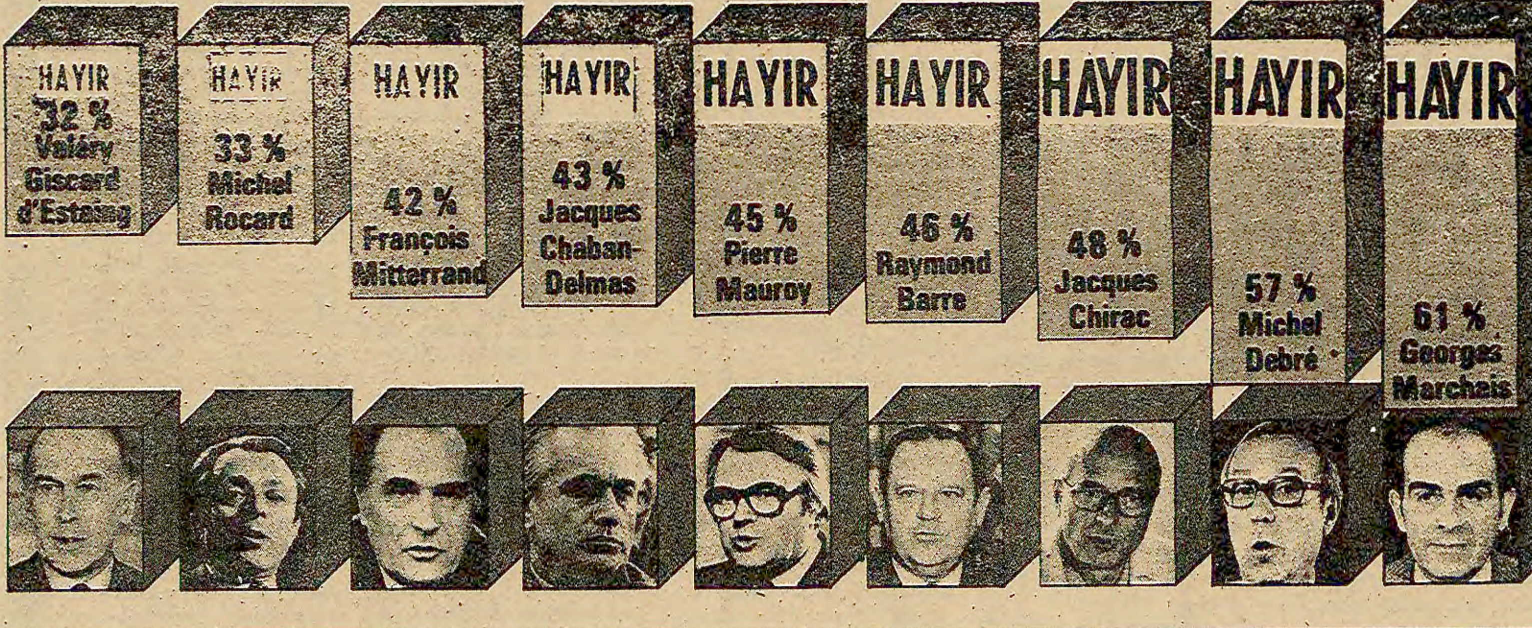
ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 900 TL, 6 aylık 1800 TL, 1 yıllık 3600 TL
Yurtdışı: 3 aylık 1125 TL, 6 aylık 2250 TL, 1 yıllık 4500 TL

Rus işgalini savunan

Marchais, Fransa'nın en sevilmeyen politikacısı seçildi

Tablo: 1 En fazla «hayır», Fransız Komünist Partisi Başkanı Marchais'de

Marchais en şanssız Cumhurbaşkanı adayı. Tabloda görüldüğü gibi 1981 Cumhurbaşkanlığı seçimlerine adaylığını koyması mümkün olan dokuz politikacı arasında en az Marchais'in şansı var. Çünkü yüz kişiden 61'i Marchais'ye hayır diyor.

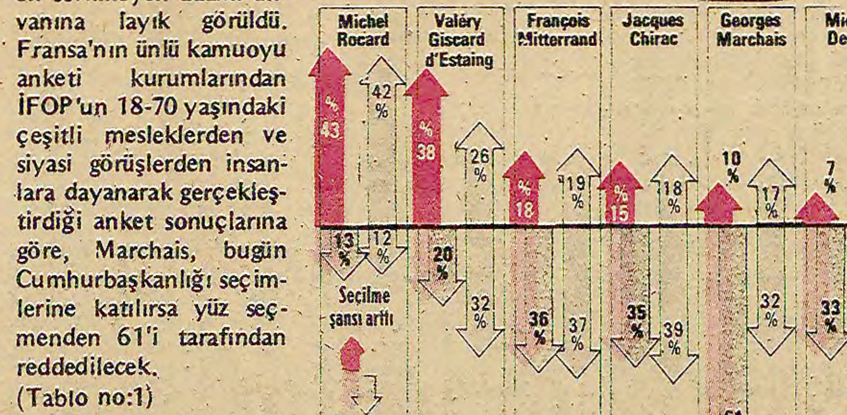
■ Bugün başkanlık seçimi yapılsa seçilme şansı en yüksek aday, şimdiki Başkan Giscard d' Estaing

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais Fransa'nın en sevilmeyen adamı ünvanına layık görüldü. Fransa'nın ünlü kamuoyu anketi kurumlarından İFOP'un 18-70 yaşındaki çeşitli mesleklerden ve siyasi görüşlerden insanlara dayanarak gerçekleştirdiği anket sonuçlarına göre, Marchais, bugün Cumhurbaşkanlığı seçimlerine katılırsa yüz seçmenden 61'i tarafından reddedilecek. (Tablo no:1)

İFOP'un haftalık "Le Point" dergisinde yayınlanan anket sonuçlarına göre, Marchais son haftalarda büyük bir düşüş kaydetti. Marchais 1979 yılının kasım ayında sadece yüz kişiden 32'si tarafından reddedilirken 16-22 Ocak 1980 tarihleri arasında yapılan anketlerde yüz kişiden 61'i tarafından reddedildi. (Tablo no:2)

Paris Siyasal Bilimler Enstitüsü profesörlerinden Jean Charlot, herkesin tahmin edebileceği gibi, Marchais' in "En sevilmeyen politikacı" ünvanını kazanmasından esas olarak Afganistan'daki Rus işgalini onaylaması olduğunu belirtti.

Tablo: 2 Seçilme şanslarındaki değişme

Gri oklar Kasım 1979'da, kırmızı oklar Afganistan işgalinden sonra Ocak 1980'de yapılan kamuoyu araştırmalarının sonucunu göstermektedir. Buna göre Marchais'in Fransız Komünist Partisinin seçilme şansı kasım ayına göre yüzde 29 daha azaldı. Bu arada en kârlı çıkan parti şimdiki Cumhurbaşkanı d'Estaing'in partisi... Michael Rocard (Sosyalist Parti), d'Estaing (şimdiki cumhurbaşkanı), Mitterand (Sosyalist Parti), Jacques Chirac (De Gaulle'cü RPR), George Marchais (Fransız Komünist Partisi), Michel Debre (De Gaulle'cü RPR)'den cumhurbaşkanı adayları...

Başkent Varşova'da tereyağı almak için yağmur altında bekleşen Polonyalılar

Batının Sovyetlerle ilişkisinin bozulmasından

Doğu Avrupa huzursuz!

■ Doğu Avrupalılar Moskova'nın paralı askeri olmaktan çekiniyor

■ Doğu Bloğu, Batı teknolojisi ve kredileriyle büyük projeler gerçekleştirdiler

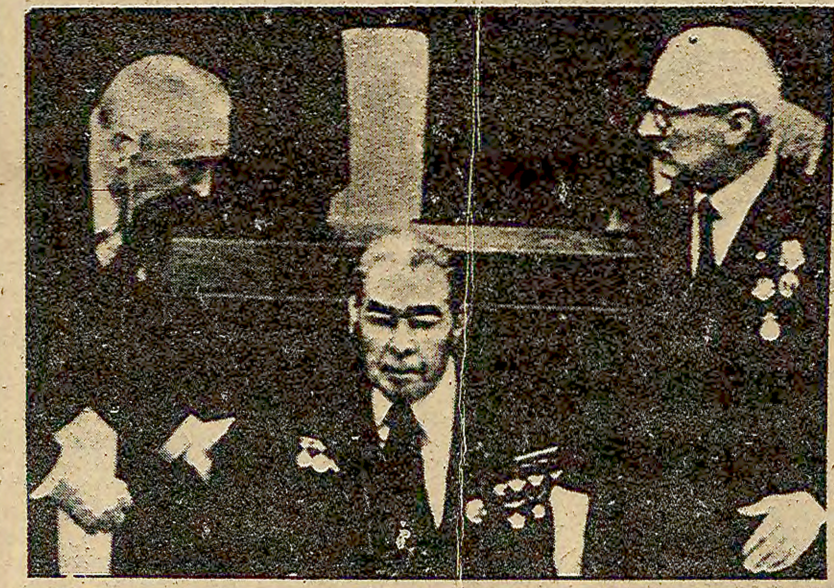
DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgaliyle uluslararası ilişkilerin bozulmasından en fazla rahatsız olanların başında Doğu Bloku ülkeleri geliyor. Geçtiğimiz yıllarda söz konusu ülkeler Moskova'nın geliştirdiği yumuşama havası sayesinde Batıyla bağlarını geliştirmiş ve bundan bazı çıkarlar sağlamışlardı. Polonyalı bir diplomat "Newsweek" dergisinin muhabirine şöyle diyor: "Afganistan müdahalesinden memnun değiliz. Sovyetler'i cezalandırma önlemlerinin zincirleme tepkiler doğurmasından çekiniyoruz. Bundan sadece Doğu Avrupa değil, Avrupa'nın tümü zararlı çıkacak."

ASKERİ MÜDAHALE

Doğu Avrupalıları en çok Sovyetler'in kendi topraklarına da müdahale etme ihtimali ürkütüyor. Bu arada, bazı gözlemciler, Moskova yönetiminin 1956'da Macaristan'a, 1968'de de Çekoslovakya'ya olduğu gibi kendisine kafa tutan müttefiklerine müdahale edebileceğini belirtiyorlar. Bu açıdan bağımsız bir dış siyaset izlemekte ısrar eden Romanya'nın topun ağzında olduğu ifade edilmekle birlikte bunun kolay bir iş olmadığı da görülüyor. Amerikalı siyaset bi

(Devamı sa. 7. sü. 1'de)

Brejnev, giriştiği maceralarla Doğu Bloku ülkelerini güç durumda bırakıyor. Yukarıda soldan sağa Polonyalı lider Gierek, Sovyet lideri Brejnev ve Doğu Alman lideri Honecker görülüyor.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

11.00 GÜNAYDIN

Programda Alanya ve Damlataş mağarası, İstanbul Çocuk gereçleri ve oyuncak köşesi, trafik saat filmi yer alıyor. Ayrıca Ankara Çocuk Radyosu Korosu, "Üç Elma, Halay, Efem" parçalarını seslendirecek.

12.05 HAFTANIN ŞARKISI

12.10 MİNİK KONSER

Bach'tan Sara Bande, Nurettin Güler (flüt), Kaysu Doğansoy (arp) seslendiriyor.

12.15 TATİL SİNEMASI

DENİZİN ALTINDAKİ KENT

13.55 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

Dünyanın ünlü hayvanat bahçeleri tanıtılacak. Bu arada hayvanat bahçelerinin yeniden düzenlenmesini savunanlardan "Çıplak Maymun" adlı kitabın yazarı Desmond Moris'in görüşlerinin de yansıtıldığı programın sonu: Dünyaya yayılmış hayvanat bahçeleri doğanın dengesini sürdürmeyi başaramazlar ancak koruyabilirler.

14.30 TATİL GÜNÜ

Açılış, tanıtma kartı ve müziği, tatil gününde neler var. Sunucular: Canan Oğuz ve Tamer Duruk. 14.37-14.47 Yabancı magazin konu 14.47-15.00 Ahmet Melik'ce şarkıyla ekranda: "Yıllardır bekliyorum, Sen benim gönlümde açan son gülsün, Sevil Neselen" 15.10-15.14 Şakir Öner bir türkü söyleyecek: "Samanlık dolu saman" 15.14-15.24 Pazar postası, konu: Trafik cezaları. 15.24-15.30 Şakir Öner iki türkü daha söyleyecek: "Ulu tanrım seni öğmüş, Hop traleylim" 15.30-15.40 Semih Balçıoğlu ile karikatür konusunda sohbet edilecek. 15.40-16.03 SİZİN DERSANE. 16.03-16.15 Lale Belkıs "Canım isterse, Liman şehri, Dururun dünyayı" parçalarını söyleyecek. 16.15-16.35 Çocuklarda ruh sağlığı konusunda Doktor Atalay Türkoğlu, Doktor Süle Zorlutuna, Doktor Leyzacova tartışacaklar. 16.35-16.50 Neşe Can "Bir bahar akşamı, Yadeller aldı beni, Seherde indim ben bağa" şarkılarıyla ekranda. 16.50-17.00 TEMEL REİS 17.00-17.05 HABERLER 17.05-19.20 SPOR VE KAPANIŞ

19.30 MORK VE MINDY

Geçen programda dünyalı çocuklara özenip bir anne sahibi olmak için çocuklaşan Mork, bu sefer ihtiyar kılığına girecek.

20.00 HABERLER

20.35 SAZ ESERLERİ

Kaldırılan "Sanat Dünyası" programının yerine dizi pazar gününe alındı.

20.45 AFGANİSTAN SINIRINDA

TRT Haber Merkezinin hazırladığı programda Afganistan'daki son durum hakkında bilgi verilecek ayrıca bir film gösterilecek.

21.15 HASTANE

22.55 HABERLER

TATİL SİNEMASI

Denizin altındaki Kent

Yönetmen: Budd Boetticher
Oyuncular: Anthony Quinn, Dobert Ryan, Mala Powers ve Suzan Ball

İlgiyle seyredilebilecek bir macera filmi

KONUSU

Denizin altında bulunan batık bir gemiyi bulmak için Formby adındaki bir şirket, tecrübeli iki dalgıç olan Brad ve Tony ile bir anlaşma yapar. 250 Yıl önce batan ve halk arasında uğursuz olarak bilinen batık kentte oysa bir hazine yatmaktadır. Hazine başka şirketlerin de ilgisini çeker. Bu arada para iki dostun arasını açacaktır. Ve olaylar tehlikeli bir biçimde gelişir.

Haftadan seçmeler

18 ŞUBAT PAZARTESİ — KÜÇÜK KADINLAR

Bir değişiklik daha olmazsa Louisa M. Alcott'un ünlü romanından televizyona uyarlanan 4 bölümlük dizinin ilkini seyredeceğiz.

19 ŞUBAT SALI — TV'DE SİNEMA

New York'ta Bir Pazar

Yönetmenliğini Peter Tewhsbory'nin yaptığı ve başlıca rollerini Cliff Robertson, Jane Fonda, Rod Taylor ve Robert Culp'un paylaştıkları film Amerika'nın taşrasından büyük şehrine gelen bir genç kızın duygularını yansıtıyor

20 ŞUBAT ÇARŞAMBA — TATLI ÇARŞAMBA

Suna Pekuysal, Ayşegül Atik, Aydoğan Ergezen, Canan Saltık ve Hüseyin Baradan'ın rol aldıkları programda ana kız mahallenin esnafıyla tanışacaklar.

21 ŞUBAT PERŞEMBE — YAŞAYAN EDEBİYATÇILAR

Günün konuğu Cumhuriyet gazetesinin en büyük ortaklarından biri olan gazeteci Nadir Nadi.

22 ŞUBAT CUMA — TV'DE TÜRK SİNEMASI

Güllü Geliyor Güllü

Yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve başlıca rollerini Türkan Şoray Ediz Hun, Neriman Köksal'ın paylaştığı filmde kan davası güden iki sülalenin kızıyla oğlunun birbirini sevmesiyle meselenin çözülüşü işleniyor. Film yine gazinoludur.

23 ŞUBAT CUMARTESİ — DENİZİN KANI

Yugoslav sanatçılarında rol aldığı yerli yapımın 2. bölümünde tayfalar sünger tüccarı Gömü'ye karşı direnişlerini sürdürürler.

24 ŞUBAT PAZAR — TATİL SİNEMASI

Güney Yıldızı

Yönetmenliğini Sidney Hayers'in yaptığı ve başlıca rolleri Ursula Andress, George Segal ve Orson Welles'in paylaştıkları film Afrika ormanlarında geçiyor. Dünyanın en büyük elmasının bulunması üzerine başlayan büyük mücadele, trenin havaya uçurulması, elmasın kaçırılması, ardından Afrika ormanlarında büyük kovalamaca aslında elmas için değildir.

Yargıtay'ın kararı

Evde toplatılmış kitap bulundurmak suç değil

■ 9 yıl önceki karara rağmen hala «yasak kitap» anlayışı yürürlükte

■ Yargıtay'ın kararında ayrıca bu kitaplara el konulamayacağı da belirtiliyor

HABER MERKEZİ

SON günlerde çeşitli şehirlerde yapılan aramalarda, evlerinde kitap bulundurduğu gerekçesiyle birçok insan gözaltına alındığı açıklanırken, Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 1971 yılında, evde toplatılmış bile olsa kitap bulundurmanın suç teşkil etmeyeceği konusunda oybirliğiyle karar verdiği belirlendi.

Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 1971/3804 numaralı kararında şöyle deniyordu:

"Sanıktan elde edilen kitapların kendisine atılan suçla ilgisi bulunmadığı gibi, yasak kitabın evde bulundurulması da suç teşkil etmeyeceği ve müsadereyi gerektirmeyeceği cihetle, sanığın evinde elde edilen kitapların yasak kitaplar olup olmadığının araştırılmasına ilişkin bozma sebebine iştirak edilememiştir."

9 yıl önce oybirliğiyle alınan bu karara rağmen, 1980 Türkiyesinde hâlâ daha yurttaşların evlerinde kitap bulundurdukları gerekçesiyle gözaltına alınmaları ve baskı görmeleri tepkiyle karşılanıyor.

TKP' nin iç savaş kışkırtması ve hükümetin baskı politikasının kurbanı 3 fabrika

Tariş — Antbirlik — Tekel

Tariş'te işçi kıyımı yangına körükle gitmektir (5)

Dört günlük dizimiz boyunca çeşitli yönleri ile anlatmaya çalıştığımız Tariş olayının temelinde yatan ve huzursuzluğun asıl kaynağını oluşturan esas etkenin ne olduğunu bir kere daha açık bir şekilde koyalım: Hastalığın adı PARTİZANLIK'tır. Yıllardır her iki anarşi mihrakını da besleyen büyüten ve işçinin başına musallat eden zemin budur.

MC'ler gelmiş gitmiş, CHP gelmiş, AP gelmiş, ama partizanca tutum ve kıyım politikası hiç değişmemiştir. Tariş işçisi, her iktidar değişikliğinde binlerce tezgah arkadaşının kapı önüne koyuluşunu seyretmiş ve sıra bana da gelecek mi korkusu ile yüreği sıkışmıştır. MC iktidarları, Tariş'i kontrol altına alabilmek için MHP'nin obalar faaliyetine destek olurken, CHP iktidarı da, aynı amaçla, fabrikayı TKP'nin ve sahte solun at oynattığı bir alan haline getirmiştir. İşte, yıllardır uygulanan bu yanlış politika şimdi meyvelerini vermektedir.

ASIL KIŞKIRTICI: TKP VE SAHTE SOL

Tariş'te son bir aydır giderek yükselen olaylar zincirinin ilk halkasını yakalamak için tekrar geriye dönüp baktığımızda, olayların başlamasındaki esas sorumluluğun TKP'ye ait olduğunu, asıl kışkırtmanın bu kanattan geldiğini tespit ediyoruz.

TKP, 14 Ekim seçimlerinin hemen ertesinde, daha ortada Demirel iktidarının Tariş'e ilişkin tek bir uygulaması yokken, bir tek işçi atılmamışken, yoğun bir propagandaya girişmiştir. "Faşist saldırı tezgahlanıyor. Tariş MHP üssüne çevrilmek isteniyor. Hepimiz atılacağız" temelinde yürütülen bu propaganda, zaten her an kıyım bekleyen geniş kitle üzerinde etkili olabilmiş ve fabrikada gerginliği son derece artırmıştır. TKP ve sahte sol daha sonra da AP hükümetinin attığı her yanlış adımdan azami ölçüde yararlanmayı ve kışkırtıcılığın dozunu artırarak olayları adım adım tırmandırmayı başarmıştır. Sonunda ulaşmak istediği noktaya ulaşmış, Tariş işçilerini anarşinin kucağına itebilmiştir.

TKP ve sahte solcular Tariş'te yarattıkları olayların bedelini işçilere ödettiler. Resimde Tariş İplik Fabrikası boşaltılırken, asker kordonu altında gözaltına götürülen işçiler görülüyor.

HÜKÜMETİN TUTUMU

Tariş etrafındaki kışkırtmaların başlaması ile birlikte, anarşiyi önlemek isteyen bir iktidarın derhal yapması gereken şey şuydu: Bütün işçiye ve kamuoyuna işçi kıyımına gidilmeyeceği konusunda teminat vermek ve davranışlarıyla da buna inandırmak.

Ne yazık ki, Demirel iktidarı bunu yapmadı.

Tam tersine, Demirel hükümetinin Tariş olaylarında izlediği politika, işçiyi TKP'nin ve sahte solun yanına iten, anarşiyi körükleyen bir politika oldu.

AP hükümetinin kurulmasının hemen ertesinde AP il teşkilatında kıyım listelerinin hazırlandığı, işe yeni alınacaklar için anket formlarının teksir edildiği şeklindeki söylentiler hiç bir AP yetkilisi tarafından yalanlanmadı.

Daha sonra 22 Ocak tarihinde Genel Müdürün isteği üzerine Tariş'te arama yapmaya gelen bir kısım polislerin sert tutumu, gerginliği artıran en önemli etkenlerden biri oldu. Daha bu aramanın gerginliği yatışmadan alınan, fabrikayı bir hafta süreyle kapatma kararı ise, oku yaydan çıkartan bir etki yarattı. Bu karar 11 bin işçinin yüreğine atılma korkusunu sokmuş ve TKP'nin her türlü provokatif eylemine açık hale getirmiştir.

Demirel iktidarının Tariş olayları boyunca giriştiği en vahim uygulaması ise, fabrikanın yeniden açıldığı gün 1000 işçiyi birden anarşist ilan edip işten çıkarmasıdır. Daha önce yapılan açıklamalarda" Bir avuç kışkırtıcı dışında işçiye dokunulmayacağı" söylenmesine rağmen girişilen bu kıyım hükümetin yaratılan anarşiden yaygın bir tensikat yönünde yararlanma niyetini ortaya koymuştur.

Hükümetin Tariş'teki bu uygulamasını izleyen direnişteki Antbirlik işçileri, şimdi daha büyük bir kaygı içindedir.

YARIN: ANTBİRLİK